

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК 2017 – 2019

ВЪВЕДЕНИЕ

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК 2017 – 2019 е стратегически документ, разработен в изпълнение разпоредбата чл.196 (1) ЗПУО от работна група експерти, сформирана със заповед №АД-74/03.04.2017 г. на Областния управител на област Пазарджик. Документът е разработен въз основа на изготвени от експерти и утвърдени от общинските съвети анализи на потребностите от подкрепа във всяка община на територията на областта. Стратегията включва и описание на предизвикателствата, стратегическите цели и необходимите дейности в областта на подкрепа. Стратегията охваща период от две години.

I. СТРАТЕГИЧЕСКИ АНАЛИЗ

а. АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ НА СРЕДАТА **STEEPLE** – СОЦИАЛНИ, ТЕХНОЛОГИЧНИ,

ИКОНОМИЧЕСКИ, ЕТИЧНИ, ПОЛИТИЧЕСКИ, НОРМАТИВНИ, ДОСТЪПНОСТ НА СРЕДАТА

Анализът на факторите на средата **STEEPLE** е първият стандартен елемент от стратегическия анализ, необходим за определяне на стратегията. Очевидно е, че факторите на средата с отношение към обекта на стратегията действат на различни нива – местно, областно, регионално, национално, европейско и дори световно ниво – с различна интензивност. Провеждането на **STEEPLE** анализа няма за цел изчерпателно да посочи всички действащи фактори на средата. Съгласно признатия в управлението *принцип на Парето – Юран 80/20*, 80% от резултата се дължи на 20% от факторите. Наша цел е да посочим лаконично и да оценим тези фактори на средата, на които дължим в най-голяма степен общото и въздействие. При представянето им използваме форма, в която отразяваме тенденциите, причините, последствията и общата оценка на ефекта от действието на една или друга група фактори.

Таблица 1

Групи фактори	Тенденции	Причини	Последствия	Оценка
Социални	Низходящи – основно по отношение на демографските фактори: население, образователни институции, реализация	Застаряване на населението, икономическа миграция, неравенство, регионални различия в качество на живот, включително град-село	Бедност, включително образователна бедност, социално изключване, пасивни жизнени стратегии, загуба на мотивация за образование, квалификация и икономическа активност	Негативна
Технологични	Възходящи – навлизане на ИКТ в образователните институции и бита, разширяване на възможностите и приложенията им в процеса на образование	Развитието на ИКТ в световен мащаб. Високата конкуренция, довела до намаляване на цените и повишаване на достъпността на услугите, базирани на ИКТ	Нарастващи компетентности, но и потребности – настоящи и бъдещи – за използване на ИКТ за образование, квалификация и личностно развитие на децата и учениците, както и като елемент от трудовата и социалната им реализация	Позитивна
Икономически	Неутрални – икономическото развитие на областта е на етап възстановяване след криза. Средства по европейски фондове и програми са достъпни през оперативните програми	Структурата на областната икономика. Междурегионални и регионални различия – икономическото развитие се определя от няколко индустриални „флагмана“ в областта	Нарастващи възможности за инициативи на корпоративна социална отговорност за инвестиции в подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в местните общности	Позитивна
Етични	Неутрални – подкрепа, основно от активности и НПО, но и съпротива по отношение на социализацията на деца и ученици в риск или със специални образователни потребности	Недостатъчна обезпеченост с квалифицирани, включително и по преодоляване на съпротивата, педагогически и управленски кадри, както и на необходимата комуникация	Затруднена социализация, неадекватна на потребностите от подкрепа за личностното развитие работа с родителите, децата и учениците, както и в местните общности. Ниска степен на удовлетвореност сред педагогическите кадри.	Негативна
Политически	Възходяща – парламентът, правителството, органите за местно самоуправление и едноличните териториални органи на изпълнителната власт декларираат силен ангажимент към политиките в тази област	Осъзнаване на критичността на проблема с образованието и трудовата и социална реализация на младежите в местните им общности	Възможност за ефективно партньорство на структури на гражданското общество с местните власти и държавата за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците Възможности за ресурсна подкрепа на инициативите със средства от националния и местните бюджети	Позитивна
Законови	Възходяща – нов закон, ДОС в нормативен формат на наредби	Необходимост от адекватна нормативна регламентация на усложнени обществени отношения във връзка с процеса на образование и личностно развитие	Подробна, нормативно регламентирана, рамка на дейностите, функциите и отговорностите на субектите на подкрепа за личностното развитие на децата и учениците,	Позитивна
Достъпност	Неутрална – недостатъчно инвестиции и инициативи за създаване на достъпна среда и осигуряване на достъп до услуги в подкрепа за личностно развитие на децата и учениците	Финансови – ограничени възможности на местните бюджети, социални – недостатъчно използване на партньорствата и инициативите за корпоративна социална отговорност	Не е осигурен адекватен на потребностите – бъдещи и настоящи - достъп до инфраструктура и услуги в подкрепа за личностното развитие на децата и учениците	Негативна

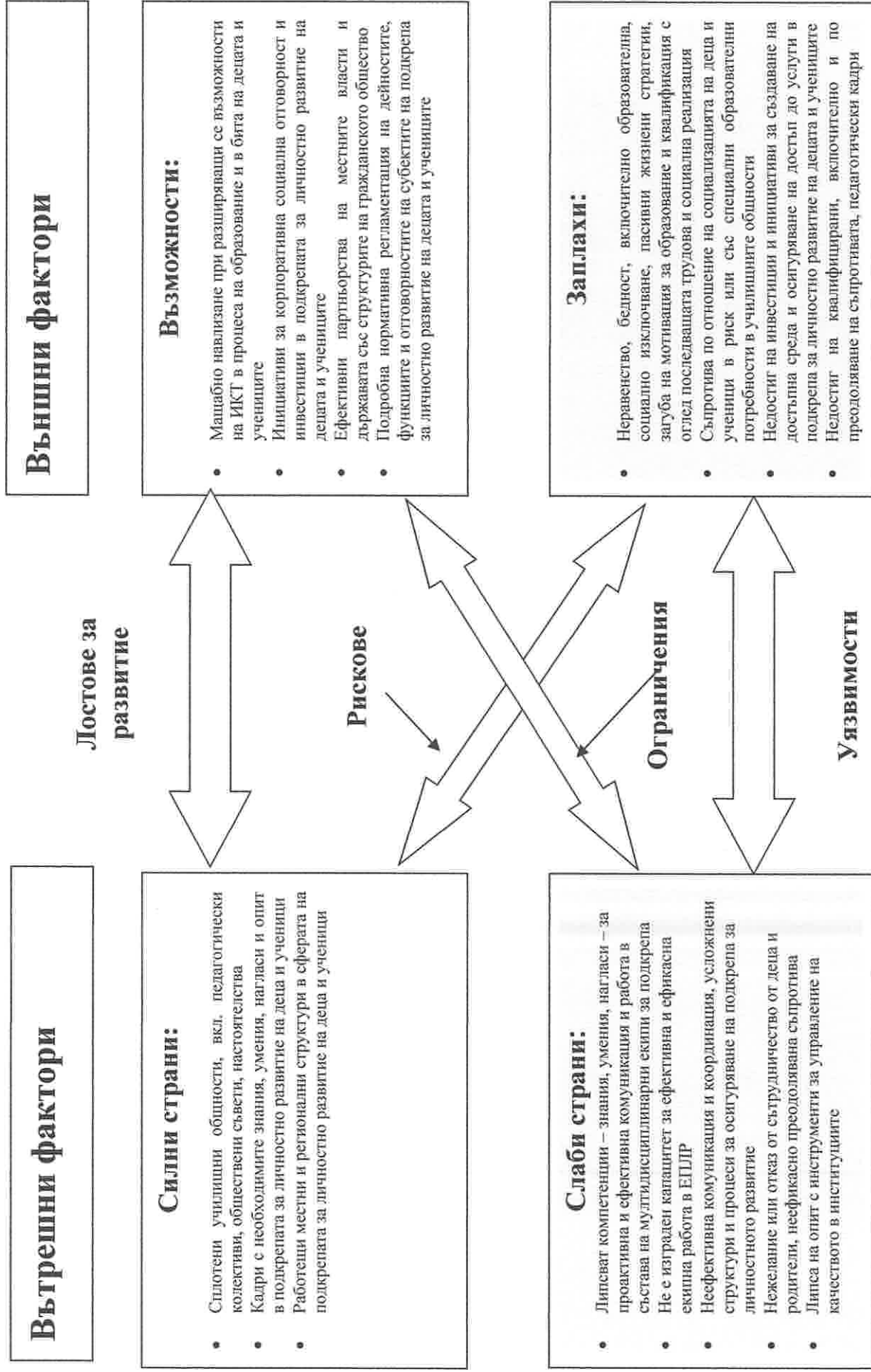
STEEPLE - анализ на външната среда (макросреда) на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в Област Пазарджик

Факторите, чиито общи оценки на ефекта са позитивни, определяме като създаващи възможности. Факторите, чиито общи оценки на ефекта са негативни, определяме като източници на заплаха. В това си качество те присъстват като елемент на последващия анализ на състоянието **SWOT** – вторият стандартен елемент от дължимия стратегически анализ.

- **СОЦИАЛНИ** – Социалните фактори на средата имат общо негативно въздействие с тенденция към влошаване, като демографските фактори са с най-съществен принос по отношение на неблагоприятни последици – населението на Област Пазарджик е намаляло за десет години от 297778 през 2005 до 263630 през 2015, при постоянно отрицателен естествен прираст от -3,6 на 1000 през 2005 до -6,1 на 1000 през 2015 година. В периода 2008 – 2014 относителният дял на застрашените от бедност сред населението на областта е от 43,1% през 2008 или над 146 700 души до 64,9% през 2014 или над 174 900 души. Населението обеднява и застарява, неравенството расте;
- **ТЕХНОЛОГИЧНИ** – Технологичните фактори имат общо позитивно въздействие с тенденция към подобрене, като навлизането на ИКТ в образователните институции и бита са с най-съществен принос по отношение на благоприятните последици. Нарастват компетентностите, но и настоящите и бъдещите потребности за достъп до ИКТ с цел по-добрата трудова и социална реализация – ако през 2006 само 4,4% от домакинствата са имали достъп до интернет, то през 2015 година те са вече 50,6% - дванадесет пъти повече, при това броят на лицата на възраст от 16 до 74 години, ползващи редовно интернет се е удвоил – от 19,1% през 2006 до 39,8% през 2015 година;
- **ИКОНОМИЧЕСКИ** – Икономическите фактори имат общо позитивно въздействие, но тенденцията е неутрална – областната икономика се възстановява бавно след

криза. Нарастват възможностите на бизнеса за инициативи на корпоративна социална отговорност и инвестиции в подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в общностите – коефициентът на заетост във възрастта от 15 до 64 години през 2015 е 59,7%, но през 2008 е бил 63,1%, коефициентът на икономическа активност във възрастта от 15 до 64 години през 2015 е 65,3%, но през 2010 е бил 68,5%, при това относителният дял на населението на възраст от 25 до 64 години с висше образование нарасна от 11,3% през 2005 до 16,8% през 2015 година, а на тези със средно от 46,5% през 2005 до 56,6% през 2015 година, рязко намаля относителният дял на тези с основно и по-ниско образование – от 42,2% през 2005 до 26,6% през 2015 година. Чуждестранните преки инвестиции в нефинансови предприятия нараснаха от 69 481 600 долара през 2005 до 486 356 600 евро през 2015 година. Оборътът нарасна от 1 955 961 000 лева на 4 057 780 000 лева – над два пъти;

- **ЕТИЧНИ** – Етичните фактори имат общо негативно въздействие при неутрална тенденция, като основно проблемите се свързват със съпротивата срещу социализацията на деца и ученици в риск и тези със СОП, при ниска ефективност на работата с родителите, учениците и местните общности.
- **ПОЛИТИЧЕСКИ** - Политическите фактори са с общо позитивно въздействие. Образованието е поставено като основен приоритет в програмата на правителството. Предвидени са стимули за участие в инициативи и екипи за приобщаващо образование. Органите за местно самоуправление и на изпълнителната власт декларират силния си ангажимент към образованието. Налице са възможности за ефективни партньорства.

Разширена матрица на ситуационен SWOT – анализ

- **НОРМАТИВНИ** – Нормативните фактори са с общо позитивно въздействие при възходяща тенденция. Приет е нов закон, определени са ДОС в нормативен формат. Под обществен и професионален натиск те се подлагат на преглед и усъвършенстване. Подробна нормативна регламентация на дейности, функции и отговорности на субектите за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците.
- **ДОСТЪПНОСТ НА СРЕДАТА** – Факторите на достъпност са с общо негативно въздействие при неутрална тенденция. Поради бюджетни финансови затруднения, инвестициите в достъп до инфраструктура и услуги в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците не съответстват на настоящите им и бъдещи потребности (данни са посочени по-долу в анализа по съответните стратегически теми).

б. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО **SWOT** - СИЛНИ СТРАНИ, СЛАБИ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИ, ЗАПЛАХИ (РАЗШИРЕН **SWOT** – ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, ОГРАНИЧЕНИЯ, УЯЗВИМОСТИ, ЛОСТОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ)

Анализът на факторите на средата **SWOT** е вторият стандартен елемент от стратегическия анализ, необходим за определяне на стратегията. При него се подлагат на оценка силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите, които средата отправя към системата от субекти, на които възлагаме стратегическото изпълнение – главно образователните институции в областта. Чрез т. нар. разширен **SWOT** анализ на преглед и оценка се подлага синергията от силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите, която очертава предизвикателствата, ограниченията, уязвимостите и лостовете за развитие на субектите и практиките на стратегическо изпълнение. В същия формат на **SWOT** анализ се провежда и анализа на състоянието по всяка една от поставените по-долу стратегически теми. Основни

източници за проведения **SWOT** анализ са изготвените от общинските администрации по предоставената от РУО – Пазарджик аналитична рамка и утвърдени от общинските съвети анализи на общините от областта, както и обобщения в същата рамка областен анализ.

- **СИЛНИ СТРАНИ** – Силните страни са основно свързани с качеството на педагогическите колективи и компетентностите на педагогическите кадри за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, както и са наличието на работещи местни и регионални структури на изпълнителната власт с нормативно определени функции в тази област.
- **СЛАБИ СТРАНИ** – Слабите страни са свързани основно с липсата на компетентности за работа в мултидисциплинарни екипи, включително и ЕПЛР, поради неефективна комуникация и координация. Нежелание или отказ от сътрудничество от страна на деца и родители, неефикасно преодолявана съпротива. Липса на опит в управлението на качеството в институциите.
- **ВЪЗМОЖНОСТИ** – Възможностите са свързани с ефективните партньорства на местните власти и държавата със структурите на гражданското общество, включително и чрез инициативи за корпоративна социална отговорност. Мащабното навлизане на ИКТ в процеса на образование и в бита също създава възможности за ефективна комуникация и координация в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.
- **ЗАПЛАХИ** – Основните източници на заплаха са в социалната сфера – неравенството, бедността, включително образователната бедност, социалното изключване, загубата на мотивация за образование и квалификация с оглед последваща трудова и социална реализация. Недостиг на инвестиции и инициативи за създаване на достъпна среда. Недостиг на квалифицирани педагогически кадри.

- РАЗШИРЕН SWOT – ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, ОГРАНИЧЕНИЯ, УЯЗВИМОСТИ, ЛОСТОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ –

- ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА - Неравенството, бедността, включително образователната бедност, социалното изключване, загубата на мотивация за образование и квалификация с оглед последваща трудова и социална реализация, недостига на инвестиции и инициативи за създаване на достъпна среда, както и на квалифицирани педагогически кадри, са предизвикателствата, които средата отправя към институциите и педагогическите колективи. Те могат да бъдат посрещнати само под условието за подкрепа от страна държавата и местните власти чрез компетентните специализирани звена и структури и с адекватно на потребностите ресурсно обезпечаване.
- ОГРАНИЧЕНИЯ - липсата на компетентности за работа в мултидисциплинарни екипи, включително и ЕПЛР, неефективната комуникация и координация, нежеланието или отказа от сътрудничество от страна на деца и родители, при неефикасно преодолявана съпротива ограничават възможностите, които ефективните партньорства на местните власти и държавата със структурите на гражданското общество, включително и чрез инициативи за корпоративна социална отговорност, предоставят. Липса на опит в управлението на качеството в институциите ограничава възможностите, които ИКТ предоставят за цялостно подобрене на изпълнението.
- УЯЗВИМОСТИ – Липсата на специфичен капацитет за работа в мултидисциплинарни екипи, включително и в ЕПЛР, при отказа и нежеланието за сътрудничество от страна на децата и родителите, създава условия за силна уязвимост спрямо ефектите на неравенството, бедността, включително образователната, и социалното изключване на мотивацията на учениците за образование и квалификация. Тази уязвимост отнема от шансовете им за трудова и социална реализация.
- ЛОСТОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ – Тласък в развитието на системата за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците може да даде изявата на качеството на педагогическите колективи и компетентностите на

педагогическите кадри в създадените ефективните партньорства на местните власти и държавата със структурите на гражданското общество, включително и в инициативите за корпоративна социална отговорност.

II. **ВИЗИЯ:** ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ, РАЗВИЛИ ЛИЧНИТЕ СИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ В ПОДХОДЯЩА ФИЗИЧЕСКА, ПСИХОЛОГИЧЕСКА И СОЦИАЛНА СРЕДА В МЕСТНАТА СИ ОБЩНОСТ

МИСИЯ: ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ, ДЪРЖАВНИТЕ И МЕСТНИТЕ ОРГАНИ И СТРУКТУРИ И ДОСТАВЧИЦИТЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ОКАЗВАТ ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДДРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ НА ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК В СТРАТЕГИЧЕСКИ СИНХРОН ЧРЕЗ СОЦИАЛНО ОТГОВОРНО ПАРТНЬОРСТВО

ПРИНЦИПИ:

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците е вътрешно присъщ елемент на приобщаващото образование, което е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина или училище най-близо до неговото местоживееие и на правото му на качествено образование;
2. гарантиране на достъпа на всяко дете или ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучението и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
3. прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето и на ученика, съобразени с възрастовите и

социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

4. приемане и зачитане на уникалността на всяко дете и ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;

5. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището;

6. системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;

7. сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие, детето, ученикът, семейството и общността;

8. намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата и учениците в дейността на детската градина или училището;

9. нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата и учениците за живот в приобщаващо общество;

10. гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата и учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

Стратегическото планиране на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците и управлението на стратегическото изпълнение се осъществяват в съответствие с тези принципи.

III. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Стратегическите цели се поставят в съответствие с общите и специфични потребности на главните заинтересовани от подкрепата за личностното им развитие страни – децата и учениците. Общото и специфичното по отношение на настоящите и бъдещите потребности на децата и учениците е основанието нормативно да бъдат определени два вида подкрепа – обща и допълнителна. Същевременно, спецификата на целевите групи на подкрепа е отразена при различните видове допълнителна подкрепа, която децата и учениците могат да получат за личностното си развитие. Целеполагането, както и стратегическото изпълнение, следва да се основават на разбирането, че образователните потребности, развитието на способностите и уменията, укрепването на здравето на децата и учениците са индивидуални по дефиниция - в съответствие с принципа на приемане и зачитане на уникалността на всяко дете и ученик. Спецификата на целевите групи на подкрепа намира отражение в стратегията чрез определянето на пет стратегически теми, по които са поставени и петте основни стратегически цели, формулирани като целен стратегически резултат.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ТЕМИ:

**СТ1: ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЛАСТ
ПАЗАРДЖИК**

СЦ1: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

СТ2: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК

СЦ2: НАМАЛЕНА УЯЗВИМОСТ И УПРАВЛЯВАН РИСК

**СТ3: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС
СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ**

СЦ3: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

**СТ4: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С
ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ**

СЦ4: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ И ПОДОБРЕНО
ЗДРАВЕ

**СТ5: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С
ИЗЯВЕНИ ДАРБИ**

СЦ5: РАЗВИТИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗЯВЕНАТА ДАРБА ЛИЧНИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ

Всяка една от стратегическите теми е развита във формат на Балансирана система от показатели за ефективност (Balanced scorecard – BSc), след анализ на състоянието (SWOT). В приложения формат, по четири взаимно свързани направления, очертаващи мисията на стратегическото изпълнение, са посочени целите, показателите (индикаторите), задачите и инициативите за изпълнението им, както и прогноза за необходимия бюджет.

СТ1: ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

СЦ1: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Според информацията и анализа на данните за децата в системата на предучилищно и училищно образование в Област Пазарджик, с източник националната статистика (НСИ):

- В последните петнадесет години броят на детските градини в областта варира в границите от 130 през 2001/2002 до 78 през 2013/2014, през 2015/2016 те са 79;
- В последните десет години нетният коефициент на записване на децата в детските градини расте – от 55.4% през 2005/2006 до 74.8% през 2015/2016;
- В последните пет години броят на децата в детските градини варира в границите от 8260 деца през 2015/2016 до 8585 деца през 2014/2015, през 2015/2016 броят е 8260 деца при общ капацитет от 8715 места в общо 356 групи, при което на 100 деца съответстват 106 места;
- За последните петнадесет години числеността на педагогическия персонал в детските градини варира в границите от 609 през 2001/2002 до 668 в периода 2009-2011, като през 2015/2016 е 650 човека;
- Броят на учащите в общообразователни и специални училища през 2015/2016 е 22739;
- Броят на учащите в професионалните училища през 2015/2016 е 5687;
- Броят на учителите в общообразователни и специални училища през 2015/2016 е 1744;
- Броят на учителите в професионалните училища през 2015/2016 е 706;
- Общият брой на училищата през 2015/2016 е 117 – 95 общообразователни, 4 специални и 18 професионални;

БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ				BALANCED SCORECARD		ПЛАН		
НАПРАВЛЕНИЕ	СТРАТЕГИЧЕСКА КАРТА	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ	ЗАДАЧИ	ИНИЦИАТИВИ	БЮДЖЕТ	ИЗПЪЛНИТЕЛ	
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Резултати за децата и учениците Резултати за обществото Резултати за хората Ключови резултати 	<ul style="list-style-type: none"> Добро управление на институциите, грижа за здравето и развитие на способностите и уменията на децата и за включване и участие в училищата и местната общност чрез повишаващо се качество на образованието 	<ul style="list-style-type: none"> Брой приложени и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите с индикатори за резултати при подкрепа за личностното развитие на деца и ученици Степен на удовлетвореност на децата и учениците и законните им представители Регионални, национални и европейски рейтинги и класации 	Брой % Висока	<ul style="list-style-type: none"> Установяване на връзка с децата и учениците и законните им представители чрез програми за обучение и подкрепа Мониторинг на изпълнението 		Общини, ЦПЛР Училища и детски градини НПО Бизнес	
	<p>Ключов процес: Развитие на способностите и уменията на децата и учениците за включване и участие в общността</p> <p>Помощни процеси:</p> <ul style="list-style-type: none"> Грижа за здравето на деца и ученици Ранно оценяване на потребностите от подкрепа на децата и учениците Превенция на насилието и проблемното поведение на децата и учениците Превенция на обучителните затруднения на децата и учениците Обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в ЦПЛР Изграждане на организационен климат и психологическа среда <p>Структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> ЦПЛР Училища и детски градини НПО, работещи в сектора Бизнес 	<ul style="list-style-type: none"> Ефективна координация на специализираните структури, екипи и процеси развитие на способностите и уменията на децата и включването и участието им в общността 	<ul style="list-style-type: none"> Брой индивидуални оценки на деца и ученици Брой на децата и учениците включени в дейности по превенция на обучителните затруднения Брой на децата и учениците включени в организационни педагогически форми – клубове, състави, ансамбли, секции, отбори и други, вкл. при ЦПЛР Брой координационни инициативи и иновации за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците 	Брой Брой	<ul style="list-style-type: none"> Разработване на марки за подкрепа според настоящи и бъдещи потребности на децата и учениците Систематично обучение и подготовка на кадрите за работа с деца и ученици Изграждане на механизъм и система за вътрешна комуникация и координация на структурите и екипите за подкрепа Учредяване на институционални, регионални и общински награди за постижения в образователната дейност, занимаванията по интереси и за принос в развитието на училищната общност 		Общини, ЦПЛР Училища и детски градини НПО Бизнес	
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ	<ul style="list-style-type: none"> Човешки ресурси Информационни ресурси Материални ресурси - Партньорства 	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на достъп до необходимите човешки, информационни и материални ресурси чрез социално отговорни стратегически партньорства в местните общности и извън тях 	<ul style="list-style-type: none"> Брой внедрени информационни системи и технологии Брой споразумения за партньорство 	Брой Брой	<ul style="list-style-type: none"> Анализ на заинтересованите страни потенциални партньори Участие в програми и проекти за подкрепа на развитието Внедряване на ИКТ и системи 		Общини, ЦПЛР Училища и детски градини НПО Бизнес	
ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> Стратегически професии (учители, психолог, педагогически съветник в детската градина, училището, ЦПЛР) Профил на компетентностите на стратегическите професии: <ul style="list-style-type: none"> Знания, Умения, Нагласи Удовлетвореност (на хората) 	<ul style="list-style-type: none"> Определяне на стратегическите професии, очертаване на профила на компетентностите за всяка една от тях и подкрепа за развитието им 	<ul style="list-style-type: none"> Обхват на служителите със стратегически професии в съществени обучения по програми за екипна работа в ЕПЛР е КЕ Размер на инвестициите в обучение и квалификация Степен на удовлетвореност на служителите 	% Лева % Висока	<ul style="list-style-type: none"> Изготвяне на профили на компетентностите и планове за кариерно развитие на служителите със стратегически професии Обучение на служителите със стратегически професии чрез проектно финансиране Периодично анкетизиране на степента на удовлетвореност 		РЦПО ЦПЛР Общини Училища и детски градини НПО	

Данни за деца и ученици, посещаващи детски градини и училища към 15.09.2016 г. (в документацията на отдел "Образование" на общинската администрация):

- Деца в детски градини /без подлежащи на задължително предучилищно образование/
- 3574;
- Деца, подлежащи на задължително предучилищно образование /ПГ в детска градина или училище/ - 4223;
- Ученици в общински и държавни училища / 1- 4 клас/ - 9309;
- Ученици в общински и държавни училища / 5- 8 клас/ - 8595;
- Ученици в общински и държавни училища / 6-12 клас/ - 7206.

Данни за материалната среда в институциите. Анкетирани 195 училища и детски градини, при което е установено наличие/отсъствие на:

- Спортна база:
 - физкултурен салон – 118/77
 - спортна площадка – 148/47
 - спортни съоръжения – 143/52
- Библиотечно-информационно обезпечаване – 144/51
- Компютърни кабинети – 121/74
- Столово хранене:
 - В самостоятелен стол – 49/146
 - Чрез кетъринг – 72/123
- Транспорт:
 - За ученици до 16 г. – 56/139
 - За ученици над 16 г. – 15/180

СТ2: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК

СЦ2: НАМАЛЕНА УЯЗВИМОСТ И УПРАВЛЯВАН РИСК

Според информацията и анализа на данните за децата в системата на предучилищно и училищно образование в Област Пазарджик, с източник националната статистика (НСИ):

- През последните петнадесет години броят на учащите от I-VIII клас, напуснали общообразователните и специални училища, варира от 712 през 2012/2013 до 1219 през 2003/2004, през 2014/2015 той е 919;

Данни за обхват и посещаемост на деца и ученици за учебната 2015/2016 година:

- Брой необхванати 5-годишни и 6-годишни деца на територията на общината – **998**;
- Брой деца в задължителна училищна възраст, необхванати в системата на училищното образование – **467**;
- Брой деца и ученици, нередовно посещаващи ДГ /училище – **579**;
- Брой ученици, отпаднали от системата на училищното образование – **368**.

Според информацията и анализа на данни с източник в документацията на училищата / ДГ, ДСП, ОЗД, МКБППМН; отдел "Образование", РЗИ, РУО, ГРАО, Областни съвети по наркотични вещества, РПУ и др, в Област Пазарджик:

- Деца без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина – **780**;
- Деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството му – **62**;
- Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие – **141**;

SWOT АНАЛИЗ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК

НАПРАВЛЕНИЕ:	ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ		ВЪНШНИ ФАКТОРИ	
	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	Работещи: <ul style="list-style-type: none">Сплотени училищни общности , вкл. педагогически колективиОбществени съветиНастоятелстваУченически съветиДоброволчески структури с преобладаващи нагласи към повишено качество на образование	<ul style="list-style-type: none">Недостатъчно или отказ от съдействие от страна на родителитеНежелание за сътрудничество от страна на децатаЛипса на опит с инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите	<ul style="list-style-type: none">Подкрепа от страна на местните властиПодкрепа от регионалните и националните структури на изпълнителна властПодкрепа от национално представени НПО и синдикатитеСтандарти и инструменти за управление на качеството	<ul style="list-style-type: none">Липса на традиции и ролеви модели на отговорно родителство в определени общностиЛипса на партисипативни нагласи в определени общностиНиска степен на доверие към институциитеНаличие на сегрегирани етнически и религиозни общности
	СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ	Работещи: <ul style="list-style-type: none">Местни комисии за БПМНДетски педагогически стаиОтдели Закрила на детето в ДСПУчилища с натрупан опит в дейности за закрива и подкрепа на деца в риск	<ul style="list-style-type: none">Неефективна комуникация (неинформираност, избирателно информирани)Неефективна координацияНеефективно взаимодействиеНедостатъчно съдействиеУсложнени структури и процеси за осигуряване на подкрепа за личностно развитие	<ul style="list-style-type: none">Разработени на национално ниво инструкции, методически указания, методики за работа с деца и ученици в рискВъзможности за разработване на програми и проекти, финансирани от европейски и национални фондове за финансова подкрепа
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ	Работещи: <ul style="list-style-type: none">НПО активни в подкрепата за децата и учениците в рискМодели на социално отговорно партньорство (в контекста на координационни механизми за подкрепа с участието на НПО и териториални структури и звена на изпълнителната власт)	<ul style="list-style-type: none">Недостатъчно съдействие от местните общности и структурите на гражданското общество в тяхНеадекватно спрямо настоящите и бъдещите потребности за подкрепа на личностно развитие ресурсно обезпечаване	<ul style="list-style-type: none">Партньорства с НПО и бизнеса в контекста на социално отговорното партньорствоПартньорство със структурите на гражданското общество в местните общности (народни читалища, клубове, сдружения и др.)	<ul style="list-style-type: none">Общности с доминиращи пасивни жизнени стратегииОбщности толериращи девиантното поведение, включително и насилие над децаОбщности със социално изключванеПриятелска среда и микрообщности с девиантни нагласи
ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ	Работещи: <ul style="list-style-type: none">Секретари на МКБПМНЧленове на бюро на МКБПМНИнспектори ДПСОбществени възпитателиСоциални работнициУчилищни психолозиПедагогически съветнициУчители/класни ръководители с висока квалификация	<ul style="list-style-type: none">Липсват компетенции – знания, умения, нагласи – за проактивна и ефективна комуникация и работа в мултидисциплинарни екипиНе е изграден необходимия капацитет за ефективна и ефикасна екипна работа в ЕПДР	<ul style="list-style-type: none">Провеждане на съвместни квалификационни курсове по програми за екипна работаСъздаване и участие в регионални и национални експертни общности (структури) за обмяна на добри практики и бенчмаркинг	<ul style="list-style-type: none">Институционална обособеност и изолация на експертитеЛипса на успешни ролеви модели и инициативи за съвместна квалификация и изграждане на капацитет за екипна работа

БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ – ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В РИСК				BALANCED SCORECARD		ПЛАН		
НАПРАВЛЕНИЕ	СТРАТЕГИЧЕСКА КАРТА	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ	ЗАДАЧИ	ИНИЦИАТИВИ	БЮДЖЕТ	ИЗПЪЛНИТЕЛ	
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none">Резултати за децата и ученицитеРезултати за обществотоРезултати за хоратаКлючови резултати	<ul style="list-style-type: none">Добро управление на институциите, осигуряващо подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в риска чрез повишаващо се качество на образованието (обучение, възпитание и социализация)	<ul style="list-style-type: none">Брой приложени и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите с индикатори за деца и ученици в рискНамален относителен дял на малолетни и непълнолетни с ППСтепен на удовлетвореност на децата и учениците в риск и законните им представители	Брой % % Висока	<ul style="list-style-type: none">Установяване на връзка с децата и учениците в рискУстановяване на връзка с родителите на децата и учениците в рискОценка на ефекта от мерките за управление на рискаМониторинг на изпълнението		Общини РУП ДСП Училища НПО	
	СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ	Ключов процес: <ul style="list-style-type: none">Управление на риска<ul style="list-style-type: none">Оценка на индивидуалните потребностиРабота по конкретен случай Помощни процеси: <ul style="list-style-type: none">Управление на човешките ресурсиУправление на информациятаУправление на партньорствата Структури: <ul style="list-style-type: none">Местни комисии за БПМНДетски педагогически стаиОтдели Захрила на детето в ДСПУчилища – КЕ и ЕПЛРНПО, работещи в сектораБизнес	<ul style="list-style-type: none">Управление на риска и намаляване на уязвимостта на децата и учениците в риск чрез ефективна координация и стратегически синхрон на структурни процеси и човешки ресурси	Брой Брой	<ul style="list-style-type: none">Разработване на мерки за подкрепа според настоящи и бъдещи потребностиСистематичен подбор на кадри за работа с деца и ученици в рискИзграждане на механизъм и система за вътрешна комуникация и координацияРазвитие на структурата на Местните комисии за БПМН в съответствие с анализ на потребностите		Общини РУП ДСП Училища НПО	
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ		<ul style="list-style-type: none">Човешки ресурсиИнформационни ресурсиМатериални ресурсиПартньорства	<ul style="list-style-type: none">Осигуряване на достъп до необходимите човешки, информационни и материални ресурси чрез социално отговорни стратегически партньорства в местните общности	<ul style="list-style-type: none">Брой внедрени информационни системи и технологииРазмер на инвестиции/капиталовиБрой споразумения за партньорство	Брой Лева Брой	<ul style="list-style-type: none">Анализ на заинтересованите страни потенциални партньориУчастие в програми и проекти за подкрепа на развитиетоВнедряване на ИКТ и системи		Общини РУП ДСП Училища НПО
	ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ	<ul style="list-style-type: none">Стратегически професии (психолог и/или педагогически съветник, социален работник, помощник на учителя, медиатор в общността)Профил на компетентностите на стратегическите професии:<ul style="list-style-type: none">Знания,Учения,НагласиУдовлетвореност (на хората)	<ul style="list-style-type: none">Обхват на служителите със стратегически професии в съместни обучения по програми за експертна работа в ЕПЛРРазмер на инвестициите в обучение и квалификацияСтепен на удовлетвореност на служителите	% Лева % Висока	<ul style="list-style-type: none">Изготвяне на профили на компетентностите и планове за кариерно развитие на служителите със стратегически професииОбучение на служителите със стратегически професии чрез проектно финансиранеПериодично анкетизиране на степента на удовлетвореност		Общини РУП ДСП Училища НПО	

- Деца, извършили насилие – 41.

Данните за децата в риск, настанени в Област Пазарджик за учебната 2015/2016, са:

- Деца настанени в близки и роднини - 164;
- Професионални семейства - 112;
- Доброволни семейства - 1;
- Деца настанени в социална услуга резидентен тип - 189;
- Случаи по превенция - 128;
- Реинтеграция - 92.

Според информацията и анализа на данните за малолетни и непълнолетни, извършители на престъпления в Област Пазарджик, с източник националната статистика (НСИ):

- През 2012 са извършени общо 160 престъпления – 25 от деца на възраст 8-13 години и 135 от деца на възраст 14-17 години;
- През 2013 са извършени общо 184 престъпления – 29 от деца на възраст 8-13 години и 155 от деца на възраст 14-17 години;
- През 2014 са извършени общо 130 престъпления – 23 от деца на възраст 8-13 години и 107 от деца на възраст 14-17 години;

При това с най-висок брой и през трите посочени години са кражбите – между 88 и 110, следвани от хулиганство – между 5 и 21 годишно и унищожаване и повреждане на имущество - между 6 и 14 годишно.

SWOT АНАЛИЗ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СОП

НАПРАВЛЕНИЕ:	ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ		ВЪНШНИ ФАКТОРИ	
	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Квалифицирани специалисти с богат опит и мотивация за работа, прилагачи иновативни и интерактивни методи за работа, ИКТ, обучителни софтуерни програми. Свобода на учителя за креативен и творчески подход в процеса на педагогическо въздействие. Създадени координирани екипи и ЕПЛР на всяко едно дете със СОП Провеждане на ранна диагностика и организиране на учебния процес според индивидуалните потребности и възможности по инд. учебни планове и програми, планове за подкрепа на личностно развитие, предоставяне на допълнителна подкрепа, мониторинг на процеса и отбелязване на резултати. Осигурена е необходимата материално-техническата база, подкрепяща среда и достъп до ресурсите. 	<ul style="list-style-type: none"> Обучителни трудности, ниска мотивация за учебен труд Трудности в изграждането на толерантна и подкрепяща образователна среда в условията на мултикултурна и мултиетническа общност Липса на опит с инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите 	<ul style="list-style-type: none"> Утвърждаване на принципите на приобщаващо образование чрез ЗПУО и редица подзаконови разпоредби. Подкрепа от страна на местните власти Подкрепа от регионалните и националните структури на изпълнителна власт Подкрепа от национално представени НПО и синдикатите Стандарти и инструменти за управление на качеството 	<ul style="list-style-type: none"> Липса на традиции и ролеви модели на отговорно родителство в определени общности Липса на партисипативни нагласи в определени общности Ниска степен на доверие към институциите Наличие на сегрегирани етнически и религиозни общности Структурите в процеса на приобщаващо образование, взаимомодействието и сътрудничеството между институциите са в процес на изграждане. Не достатъчна информираност за ролята и функциите на новосъздадените ЦСОП
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ	<ul style="list-style-type: none"> координиращите екипи, ЕПЛР за всяко едно дете в ДГ и училища, достъпна архитектурна среда регламентирана от ЗПУО и наредби структурата, условията и реда за утвърждаване на индивидуалните учебни планове, индивидуалните учебни програми и планове за подкрепа на ученици със специални образователни потребности прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето и на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага 	<ul style="list-style-type: none"> Моделът на взаимодействие между структурите в системата на приобщаващо образование е в процеса на изграждане. Неефективна координация Неефективно взаимодействие Недостатъчно съдействие Липса на достатъчно финансиране Труден адаптивен период или невъзможност за адаптация на деца и ученици със СОП и множество уереждания Излишен бюрократизъм и бумашина в работата на ЕПЛР 	<ul style="list-style-type: none"> Законови и подзаконовите разпоредби, регламентиращи условията и реда за предоставяне на допълнителната подкрепа, за функции на координиращи екипи, ЕПЛР и други структури в системата на приобщаващо образование. Създаване на ЦСОП за осъществяване на диагностика, психолого-социална рехабилитация, педагогическа подкрепа и професионално обучение на деца и учениците със СОП и множество уверждаване и разработване на програма за обучение, консултиране и подкрепа на семействата с деца със СОП. 	<ul style="list-style-type: none"> Усложнени нормативни регулации и регламенти на дейността Формализъм при прилагане на нормативните разпоредби Недостатъчна информираност, ангажираност и съдействие от страна на родителите Неефективно използване на капацитета на ЦСОП за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие

	<p>усвоените компетентности на практика:</p> <ul style="list-style-type: none"> • психо-социална рехабилитация. • осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти; • предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания; • ресурсно подпомагане • Професионално обучение 				<ul style="list-style-type: none"> • Партньорства с НПО, синдикатите и бизнеса в контекста на социално отговорното партньорство • Партньорство, екипност и мултидисциплинарно сътрудничество на образователни институции, ЦПЛР, ЦСОП, РЦПППО, НПО, НЛЦ, ЦОП, ЦНСТ, община, социални служби и други заинтересовани институции • Партньорство с община за участие и разработване на нови проекти • Подкрепа от страна на местните власти • Подкрепа от регионалните и националните структури на изпълнителна власт 	<ul style="list-style-type: none"> • Негативни нагласи и стереотипи • Невъзградена толерантна, подкрепяща мултикултурна и мултиетническа образователна среда • Социално-иноминическо неравенство, бедност, безработица, родителска незаинтересованост, неграмотност, не достатъчна информираност. • Институционална обособеност и изолация на експертите
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ	<ul style="list-style-type: none"> • Екипни срещи, кръгли маси, дискусии, инициативи и кампании за постигането на целите на приобщаващо образование • Привличане на необходимите ресурси, медиатори, доброволци и родителска общност 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно съдействие от местните общности и структурите на гражданското общество в тях • Неадекватно спрямо настоящите и бъдещите потребности за подкрепа на личностно развитие ресурсно обезпечаване • Недостатъчно финансиране 			<ul style="list-style-type: none"> • Провеждане и участие в съвместни квалификационни курсове по програми за екипна работа • Създаване и участие в регионални и национални експертни общности (структури) за обмяна на добри практики и бенч мърнинг • Регламентирано със законови и подзаконови разпоредби професионално и кариерно развитие на педагогически персонал 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на успешни ролеви модели и инициативи за съвместна квалификация и изграждане на капацитет за екипна работа • Излишен бюрократизъм и бумажина • Не достатъчна финансова обезпеченост на плановете и програмите за квалификация
ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> • необходим брой видовете специалисти за ЕПЛР: • психолог или педагогически съветник, логопед, социален работник и ресурсни учители, рехабилитатор на слуха и говора, учител на ученици с нарушено зрение и други, както и кинезитерапевти и/или рехабилитатори, арттерапевти и други специалисти, в зависимост от оценката на индивидуалните потребности, извършена от екипа за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика. • Изграждане на необходимите компетентности, като съвкупност от знания, умения и отношения за всеки вид педагогически специалист • удовлетвореност и мотивация на педагогическите специалисти 	<ul style="list-style-type: none"> • Липсват компетенции – знания, умения, нагласи – за ефективна комуникация и работа в мултидисциплинарни екипи и среда • Не е изграден необходимия капацитет за ефективна и ефикасна екипна работа в ЕПЛР • Недостатъчна компетентност за работа с деца и ученици със СОП 			<ul style="list-style-type: none"> • Липсват компетенции – знания, умения, нагласи – за ефективна комуникация и работа в мултидисциплинарни екипи и среда • Не е изграден необходимия капацитет за ефективна и ефикасна екипна работа в ЕПЛР • Недостатъчна компетентност за работа с деца и ученици със СОП 	<ul style="list-style-type: none"> • Липсват компетенции – знания, умения, нагласи – за ефективна комуникация и работа в мултидисциплинарни екипи и среда • Не е изграден необходимия капацитет за ефективна и ефикасна екипна работа в ЕПЛР • Недостатъчна компетентност за работа с деца и ученици със СОП

СТЗ: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

СЦЗ: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Данни за деца и ученици със специални образователни потребности –учебната 2016/2017:

- Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование – 942;
- Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища – 242;
- Деца и ученици със сензорни увреждания - 98;
- Деца и ученици с множество увреждания – 248;
- Деца и ученици интелектуални затруднения – 463;
- Деца и ученици с езиково-говорни нарушения - 326;
- Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия) – 155;
- Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър – 59;
- Деца с емоционални и поведенчески разстройства - 179
- От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа – 464.

Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на Област Пазарджик (щатни бройки):

- Медицински специалисти – 135;
- Рехабилитатори - 13

БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ – ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

НАПРАВЛЕНИЕ	СТРАТЕГИЧЕСКА КАРТА	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	BALANCED SCORECARD			ПЛАН		
			ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ	ЗАДАЧИ	ИНИЦИАТИВИ	БЮДЖЕТ	ИЗПЪЛНИТЕЛ	
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Резултати за децата и учениците Резултати за обществото Резултати за хората Ключови резултати 	<ul style="list-style-type: none"> Добро управление на институциите, осигуряващо развитие на способностите и уменията на децата и учениците със СОП за включване и участие в училищната и местната общност чрез повишаващо се качество на образованието 	<ul style="list-style-type: none"> Брой приложени и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите с индикатори за резултати при подкрепа за личностното развитие деца и ученици със СОП Степен на удовлетвореност на децата и учениците със СОП и законните им представители 	Брой	<ul style="list-style-type: none"> Установяване на връзка с децата и учениците със СОП Установяване на връзка с родителите и законните представители на децата и учениците със СОП чрез програми за подкрепа на семействата им Мониторинг на изпълнението 		ЦСОП РЕПЛР, ЕПЛР РЦПО Общини Училища и детски градини НПО	
	<p>Ключов процес: Развитие на способностите и уменията на децата и учениците със СОП за включване и участие в общността</p> <p>Помощни процеси:</p> <ul style="list-style-type: none"> Рехабилитация – психо-социална, зрителна, на слуха и говора Управление на инфраструктурата за достъпна среда – физическа, архитектурна, специализирана подкрепаща Управление на комуникацията, информацията и знанията (вкл. чрез учебните програми и съдържание) <p>Структури: РЦПО, ЦСОП и:</p> <ul style="list-style-type: none"> Регионален ЕПЛР на деца и ученици със СОП, включително мобилна група Училища и детски градини – KE и ЕПЛР НПО, работещи в сектора Бизнес 	<ul style="list-style-type: none"> Ефективна координация на специализираните структури, екипи и процеси за развитие на способностите и уменията на децата и учениците със СОП и включването и участието им в общността 	<ul style="list-style-type: none"> Брой индивидуални оценки на деца и ученици със СОП Брой индивидуални планове, по които се работи с децата и учениците със СОП Брой координационни инициативи и иновации за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците със СОП 	Брой	<ul style="list-style-type: none"> Разработване на мерки за подкрепа според настоящи и бъдещи потребности на децата и учениците със СОП и техните законни представители Систематичен подбор на кадри за работа с деца и ученици със СОП Изграждане на механизъм и система за вътрешна комуникация и координация на структурите и екипите за подкрепа 		РЦПО РЕПЛР, ЕПЛР ЦСОП KE Общини Училища и детски градини НПО	
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ	<ul style="list-style-type: none"> Човешки ресурси Информационни ресурси Материални ресурси Партньорства 	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на достъп до необходимите човешки, информационни и материални ресурси чрез социално отговорни стратегически партньорства в местните общности и извън тях 	<ul style="list-style-type: none"> Брой внедрени информационни системи и технологии Размер на инвестиции/капиталови Брой споразумения за партньорство 	Брой Лева Брой	<ul style="list-style-type: none"> Анализ на заинтересованите страни потенциални партньори Участие в програми и проекти за подкрепа на развитието Внедряване на ИКТ и системи 		Общини Училища и детски градини НПО Бизнес	
	<ul style="list-style-type: none"> Стратегически професии (ресурсен учител, помощник на учителя, рехабилитатор на слуха и говора, лекар, психолог, психотерапевт, логопед, социален работник и други) Профил на компетентностите на стратегическите професии: <ul style="list-style-type: none"> Знания, Умения, Нагласи Удовлетвореност (на хората) 	<ul style="list-style-type: none"> Определение на стратегическите професии, очертаване на профила на компетентностите за всяка една от тях и подкрепа за развитието им 	<ul style="list-style-type: none"> Обхват на служителите със стратегически професии в съвместни обучения по програми за експертна работа в ЕПЛР е KE Размер на инвестициите в обучение и квалификация Степен на удовлетвореност на служителите 	% Лева % Висока	<ul style="list-style-type: none"> Изготвяне на профили на компетентностите и планове за кариерно развитие на служителите със стратегически професии Обучение на служителите със стратегически професии чрез проектно финансиране Периодично анкетиране на степента на удовлетвореност 		РЦПО ЦСОП Общини Училища и детски градини НПО	

- Логопеди – 12,5;
- Ресурсни учители – 46;
- Психолози – 20,5;
- Други – 10;
- Общо: 238.

Заявена е възможност за назначаване на още 26,75 щата ресурсни специалисти в 8 от 12-те общини на областта, които да поемат грижата за общо 619 деца със СОП в 150 училища и детски градини (по данни за учебната 2016/2017).

Данните за наличие/отсъствие на елементи от достъпна архитектурна среда в 135 анкетираните училища:

- Достъпен вход:
 - Рампа – 39/96
 - Подемна платформа – 6/129
- Достъпност до помещения и пространства:
 - Безопасни парапети – 87/48
 - Нехлъзгава настилка – 65/70
 - Тактилни ивици – 6/129
 - Подемна платформа – 3/132
- Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания:
 - Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици с увреждания – 45/90
 - Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания – 45/90
- Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение – 25/110

SWOT АНАЛИЗ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

НАПРАВЛЕНИЕ:	ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ		ВЪНШНИ ФАКТОРИ	
	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Разработване и работа по индивидуални програми за работа с учениците с хронични заболявания и успешно им социализиране Организиране на обучения на деца и ученици с хронични заболявания 	<ul style="list-style-type: none"> Ниска заинтересованост на родителите Ниска мотивация от страна на учениците за учене и развитие Все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист на неговата интеграция и специална подготовка Прилага се унифициран подход в образователно-възпитателния процес, неотчитащ индивидуалните потребности и способности на учениците 	<ul style="list-style-type: none"> Предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца с хронични заболявания, отговаряща на новите предизвикателства Изграждане на умения за толерантност и разбиране у учениците Индивидуален подход към децата с хронични заболявания и превръщането им от обект в субект на образователно-възпитателния процес Повишаване на физическата активност и системно практикуване на спорт като средство на здравословен начин на живот, физическо и духовно развитие Ангажираност на семейството и обществото в образователно-възпитателния процес 	<ul style="list-style-type: none"> Намаляване броя на учениците Недобро отношение на обществото към образованието и училището като цяло Риск от изолация на деца с хронични заболявания Нарастане на социалните различия между децата Засилена агресия в ранна детска възраст
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ	<ul style="list-style-type: none"> Създаване на възможности за развитие интересите на децата и учениците в извънкласни и извънучилищни дейности Ежегодно разработване на ваканционни програми за ангажиране на свободното време на децата с хронични заболявания Предоставяне на безплатен достъп до спортни съоръжения на децата с хронични заболявания 	<ul style="list-style-type: none"> Недостатъчно изградени системи за сигурност и безопасност на децата и учениците Недостатъчна спортна дейност в училища и детски градини Недостатъчно единодействие на част от педагогическата колегия при поставяне на изискванията си към учениците, аргументиране на оценяването на постиженията на учениците 	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на качествена образователна структура – институции на предучилищното обучение, общото, профилираното и професионалното образование Създаване на център за личностно развитие Развитие на ефективна система за професионално ориентиране на учениците 	<ul style="list-style-type: none"> Остаряла нормативна уредба, неотговаряща на съвременните подходи и принципи в образованието Липса на профилактика, диагностика и корекция на психологически и физически проблеми в ранна детска възраст
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ	<ul style="list-style-type: none"> Реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми, за да се осигури допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност 	<ul style="list-style-type: none"> Лошо качество на материалите и консумативите Недобри материални условия в институциите по отношение на обучението на деца и ученици със хронични заболявания 	<ul style="list-style-type: none"> Създаване на привлекателна учебна среда, която се изразява в оборудвани компютърни кабинети с интернет достъп Осигуряване на разнообразие от съвременни учебно-технически средства за реализиране на образователно-възпитателния процес Привличане на НПО, експерти и дарители Кандидатстване по проекти и програми 	<ul style="list-style-type: none"> Недостатъчно средства за осъвременяване на всички институции в образованието Липсва финансова обезпеченост от държавата за медицинско обслужване при целодневна и седмична организация на учебния ден Слаба ангажираност на семейството и обществото във възпитателния процес
ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> Включване на учителите в различни форми на квалификация Повишаване на квалификацията и професионалната компетентност на педагогическите специалисти 	<ul style="list-style-type: none"> Недостиг на мотивирани педагогически кадри с добра подготовка и професионална квалификация за работа с деца с хронични заболявания и ученици без мотивация за учене 	<ul style="list-style-type: none"> Привличане на млади учители в педагогическите колективи Привличане на кинезитерапевти към училищата с цел подобряване начина на живот на децата с хронични заболявания 	<ul style="list-style-type: none"> Отсъстват политики на стимулиране на педагогическите кадри за повишаване на квалификацията им за работа с деца и ученици с хронични заболявания

БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ – ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ				BALANCED SCORECARD		ПЛАН	
НАПРАВЛЕНИЕ	СТРАТЕГИЧЕСКА КАРТА	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ	ЗАДАЧИ	ИНИЦИАТИВИ	БЮДЖЕТ	ИЗПЪЛНИТЕЛ
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none">Резултати за децата и ученицитеРезултати за обществотоРезултати за хоратаКлючови резултати	<ul style="list-style-type: none">Добро управление на институциите, осигуряващо подобряване на здравето и развитие на способностите и уменията на децата и учениците с хронични заболявания за включване и участие в училищната и местната общност чрез повишаващо се качество на образованието	<ul style="list-style-type: none">Брой приложени и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите с индикатори за резултати при подкрепа за личностното развитие на деца и ученици с хронични заболяванияСтепен на удовлетвореност на децата и учениците хронични заболявания и законните им представители	Брой 			

СТ4: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

СЦ4: УДОВЛЕТВОРЕНИ ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ И ПОДОБРЕНО ЗДРАВЕ

Данни за деца и ученици с хронични заболявания – учебната 2016/2017 – **363** деца. При осъществяване на допълнителна подкрепа за личностното развитие на деца и ученици с хронични заболявания се прилага основно подхода на обща подкрепа, разширен със спецификата на индивидуалния подход с отчитане на ограниченията, които хроничното заболяване налага върху участието на детето или ученика в образователните дейности, провеждани от образователната институция. За преодоляване на тези ограничения, когато това е възможно, ЕПЛР, след оценка и анализ, предписва мерки и определя ресурси. При това грижата за здравето на детето или ученика и неговото подобряване остава неотменим първостепенен приоритет.

SWOT АНАЛИЗ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

НАПРАВЛЕНИЕ:	ВЪТРЕШНИ ФАКТОРИ		ВЪНШНИ ФАКТОРИ	
	СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Ранна диагностика и организиране на учебния процес според индивидуалните потребности и възможности на база изявен талант, предоставяне на допълнителна подкрепа, мониторинг на процеса и отбелязване на резултатите. Дейности за проучване и ранно откриване на ученици с изяви дарби, заложиби и способности и насърчаване на развитието и реализацията им. Работещи екипи от квалифицирани специалисти с богат опит и мотивация за работа, прилагачи иновативни и интерактивни методи за работа, ИКТ, обучителни софтуерни програми. Свобода на учителя за креативен и творчески подход в процеса на педагогическо въздействие. Откриване, насърчаване и подпомагане на даровити деца от малките населени места. 	<ul style="list-style-type: none"> Намаляване на реалното време за взаимодействие с детето/ученика за сметка на завъшени и неефективни модели на администриране на услугата в работата на ЕПЛР Липса на достатъчно опит с инструменти и стандарти за управление на качеството в институциите; Дефицит на специалисти в малките населени места. 	<ul style="list-style-type: none"> Законът за предучилищното и училищно образование дава възможности за индивидуална подкрепа на дарбите на децата и учениците и чрез гъвкави форми на обучение във формалното образование и в свободното време. Подкрепа на децата и учениците за развитие на талантите им на ниво образователни институции, регионалните и националните структури на изпълнителна власт Изграждане на Центрове за подкрепа на личностното развитие в общините. Навременното идентифициране на надареността и предприемане за адекватни подходи за работа. Насърчаването на творческите заложиби и потребности на деца с изяви дарби и подкрепата на талантливите деца чрез Програма на мерките за закрила на деца с изяви дарби /по общини/; Изградени системи за поощрения и награждаване на децата и учениците на училищно, общинско и областно ниво. Подкрепа от национално представени НПО, бизнес, фодации и синдикати; Стандарти и инструменти за управление на качеството; 	<ul style="list-style-type: none"> Ниска степен на доверие към институциите; Структурите в процеса на приобщаващо образование, взаимодействие и сътрудничеството между институциите са в процес на изграждане.
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ	<p>Работещи:</p> <ul style="list-style-type: none"> Координиращи екипи, ЕПЛР за всяко едно дете в ДГ и училища. Екипи за подпомагане на училниците институции при оценяването на потребностите на учениците – използване на възможностите на ЦПЛР в процеса на приобщаване на учениците. Отдели Закрила на детето в ДСП Училища с натрупан опит в дейности за закрила и подкрепа на деца с изяви дарби; 	<ul style="list-style-type: none"> Усложнени структури и процеси за осигуряване на подкрепа за личностно развитие Неефективна комуникация (неинформизиране, избирателно информизиране) Неефективна координация Неефективно взаимодействие Недостатъчно съдействие Липса на достатъчно финансиране. 	<ul style="list-style-type: none"> Законови и подзаконовите разпоредби, регламентиращи условията и реда за предоставяне на допълнителната подкрепа, за функции на координиращи екипи, ЕПЛР и други структури в системата на приобщаващо образование. Осигуряване на възможности за работа с дете или ученик с изяви дарби по конкретен случай и за допълнителна индивидуална работа за развитие и награждаване на изявените дарби; Стимулиране на децата и учениците с изяви дарби и таланти и подкрепа/ включително и финансова/ на семействата и 	<ul style="list-style-type: none"> Усложнени нормативни регулации и регламенти на дейността; Формализъм при прилагане на нормативните разпоредби Недостатъчна ангажираност и подкрепа от други структури на изпълнителната власт

	<ul style="list-style-type: none"> • Прилагане на гъвкави форми за работа с даровити деца и ученици в ЦПЛР; • Специализирана подкрепа среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти. 		<p>учебните заведения за развитие на талантливите им.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Формирането на групи за извънкласни дейности по интереси за учениците от I до XII клас в дневна форма на обучение чрез проект на МОН BG05M2OP001-2.004 – 0004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час) – фаза 1“. • Осигуряване на възможности за участие в различни национални и международни изяви – състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други; • Осигуряване на възможности за включване в програми и проекти. • Допълнителни педагогически услуги в ДГ; • Академии и спортни лагери, тематични лагерни смени ; • Общински планове за лятна работа 	
<p>ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Модели на социално отговорно партньорство (в контекста на координационни механизми за подкрепа на деца с дарби с участие на бизнеса, НПО, спортни клубове, културни институции и териториалните и структурни звена на изпълнителната власт); • НПО - активни в подкрепата за децата и учениците с изяви дарби 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчна координация между местните общности и структурите на гражданското общество в тях; • Недостатъчно финансиране 	<ul style="list-style-type: none"> • Партньорство, експертност и мултидисциплинарно сътрудничество на образователни институции, ЦПЛР, община; • Партньорство с общината за участие и разработване на нови проекти – финансирани проекти на НПО и неформални групи. • Партньорства с НПО и бизнеса в контекста на социално отговорното партньорство • Партньорство със структурите на гражданското общество в местните общности (народни читалища, клубове, сдружения и др.) • Работа с родителите: <ul style="list-style-type: none"> -Консултиране на родителите на деца с изяви дарби и насочване към специалисти за развитие на детето; -Създаване и поддържане на общински сайтове с подробна информация за институции, специалисти, форми (конкурси, пленери, олимпиади, школи, клубове и пр.), насочващи към развитие на дарби и таланти. -Разяснителни и информационни кампании за предлаганите услуги за деца с изяви дарби, специалисти в различните сфери на развитие и общински програми и мерки за стимулиране на деца с изяви дарби; - Популяризиране на дарители, кампании и юридически лица, подкрепящи даровити и талантлив деца. 	<ul style="list-style-type: none"> • Негативни нагласи и стереотипи; • Социално-икономическо неравенство, бедност, безработица, родителска незаинтересованост, не достатъчна информираност. • Институционална обособеност и изолация на експертите • Бавен темп на технологично обновяване на учебно - техническите средства;

<p>ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ</p>	<p>Работещи:</p> <ul style="list-style-type: none"> Държавната агенция за закрила на детето; Дирекция "Социално подпомагане" Специалисти за ЕПЛР в образователните институции и ЦПЛР, които да оценяват конкретните области на изявени дарби и способности – училищни психолози и педагогически съветници Учители/класни ръководители с висока квалификация; Квалифицирани специалисти за допълнителна подкрепа в съответната област – науки, технологии, изкуства, спорт; Изграждане на необходимите компетентности, като съвкупност от знания, умения и отношения за всеки вид педагогически специалист; Удовлетвореност и мотивация на педагогическите специалисти; 	<ul style="list-style-type: none"> Не е изграден необходимия капацитет за ефективна и ефикасна екипна работа в ЕПЛР в образователните институции; Дефицит на специалисти в отделните области в малките населени места. Неподготвеност на системата като цяло, за качествено прилагане на новата нормативна уредба за приобщаващото образование. 	<ul style="list-style-type: none"> Регламентирано със законови и подзаконови разпоредби професионално и кариерно развитие на педагогически персонал; Създаване и участие в регионални и национални експертни общности (структури) за обмяна на добри практики и бечн лърнинг Осигуряване на достъп до специализирана литература с практическа и теоретическа насоченост; Обучение на педагогическите кадри за идентифициране и работа с надарени деца. Развитие на уменията на педагогическите специалисти да прилагат техники за даване на позитивна обратна връзка към децата и учениците, използване в педагогическото общуване на положително вербално поощрение за успехи и/или за подходящо поведение; 	<ul style="list-style-type: none"> Липса на успешни ролеви модели и инициативи за съвместна квалификация и изграждане на капацитет за екипна работа; Завишени изисквания за администриране на услугата, което води до намаляване на реалното време за взаимодействие с детето/ученика; Не достатъчна финансова обезпеченост .
-------------------------------------	---	--	---	--

СТ5: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

СЦ5: РАЗВИТИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗЯВЕНАТА ДАРБА ЛИЧНИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ

- Ученици, включени в ЦОУД за учебната 2016/2017 г. – 11061 в 460 групи;
- Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите – 2932 в 163 групи;
- Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН /“Твоят час” и др./ - 13482 в 1137 групи;
- Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите – 3654 в 241 групи.

Данни за деца и ученици с изявени дарби – учебната 2016/2017 г.:

- Деца с постижения в областта на науката – 61;
- Деца с постижения в областта на спорта – 367;
- Деца с постижения в областта на изкуството – 570.

Личните способности и умения на всяко едно дете или ученик с изявена дарба, в контекста на индивидуалния подход към неговото развитие, се развиват по определено от дарбата му направление. При това, обаче, ЕПЛР полага необходимата грижа за хармоничното му личностно развитие, така щото изявената дарба да обогати, а не да ощети изгражданата личност чрез едностранчивост или да лиши детето или ученика от радостта на детството и юношеството му, подчинявайки ги на успеха в съответната област като единствено мерило за личното му щастие.

БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ – ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ТЕМА: ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

НАПРАВЛЕНИЕ	СТРАТЕГИЧЕСКА КАРТА	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	BALANCED SCORECARD			ПЛАН		
			ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ	ЗАДАЧИ	ИНИЦИАТИВИ	БЮДЖЕТ	ИЗПЪЛНИТЕЛ	
КАЧЕСТВО И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> Резултати за децата и учениците Резултати за обществото Резултати за хората Ключови резултати 	<ul style="list-style-type: none"> Управление на институциите, осигуряващо подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с изявени дарби чрез повишаващо се качество на образованието (обучение, възпитание и социализация) 	<ul style="list-style-type: none"> Степен на удовлетвореност на децата, учениците и законните им представители Брой приложени и внедрени инструменти и стандарти за управление на качеството Увеличен относителен дял на деца и ученици с изявени дарби Брой участия в национални и международни изяви – състезания, конкурси, олимпиади, фестивали и други 	Брой %	<ul style="list-style-type: none"> Установяване на връзка с децата и учениците с изявени дарби Установяване на връзка с родителите на децата и учениците с изявени дарби; Мониторинг на изпълнението, 		<ul style="list-style-type: none"> Екип за личностно развитие в училищата; Центрове за подкрепа за личностно развитие 	
СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ	<p>Ключов процес:</p> <ul style="list-style-type: none"> Управление процеса на идентифициране на децата и учениците с дарба <ul style="list-style-type: none"> Оценка на индивидуалните потребности Работа по конкретен случай <p>Помощни процеси:</p> <ul style="list-style-type: none"> Управление на човешките ресурси Управление на информацията Управление на партньорствата <p>Структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> Екипи за личностно развитие в училищата; Центрове за подкрепа за личностно развитие Културни институции и спортни клубове НПО Бизнес 	<ul style="list-style-type: none"> Ефективна координация и стратегически синхрон на структурни, процесни и човешки ресурси в подкрепа на децата и учениците с изявени дарби 	<ul style="list-style-type: none"> Брой конкретни случаи, по които се работи Брой индивидуални учебни планове за подкрепа на деца и ученици с изявени дарби Брой привлечени външни за институциите специалисти в науката, технологиите, изкуствата и спорта Брой часове за дейности за допълнителна подкрепа на деца и ученици с изявени дарби 	Брой Брой Брой брой	<ul style="list-style-type: none"> Разработване на мерки за подкрепа според настоящи и бъдещи потребности Систематичен подбор на кадри за работа с деца и ученици с изявени дарби Изграждане на система за вътрешна комуникация Бенчмаркинг/ бенчърнинг 		<ul style="list-style-type: none"> Екип за личностно развитие в училищата; Центрове за подкрепа за личностно развитие Културни институции и спортни клубове НПО Бизнес 	
ПАРТНЬОРСТВА И РЕСУРСИ	<ul style="list-style-type: none"> Човешки ресурси Информационни ресурси Материални ресурси Партньорства 	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на достъп до необходимите човешки, информационни и материални ресурси чрез социално отговорни стратегически партньорства в местните общности, на национално и международно ниво 	<ul style="list-style-type: none"> Брой внедрени информационни системи и технологии Размер на инвестиции в поддържаща физическа среда, обзавеждане, оборудване, материали и консумативи Брой споразумения за партньорство 	Брой Лева Брой	<ul style="list-style-type: none"> Анализ на заинтересованите страни потенциални партньори Участие в програми и проекти за подкрепа на развитието на децата с изявени дарби Внедряване на ИКТ Инвестиции в материалната база на институциите Планиране на кариерното развитие на служителите 		<ul style="list-style-type: none"> Екип за личностно развитие в училищата; Центрове за подкрепа за личностно развитие Културни институции и спортни клубове НПО, Бизнес 	
ХОРА И КОМПЕТЕНТНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> Стратегически професии: Профил на компетентностите на стратегическите професии: <ul style="list-style-type: none"> Знания Умения Нагласи Удовлетвореност (на хората) 	<ul style="list-style-type: none"> Определяне на стратегическите професии, осигуряване на профила на компетентностите за всяка една от тях и подкрепа за развитието им 	<ul style="list-style-type: none"> Обхват на служителите със стратегически професии в съвместни обучения по програми за екипно работа в ЕПДР Размер на инвестициите в обучение и квалификация Степен на удовлетвореност на служителите 	% Лева % Висока	<ul style="list-style-type: none"> Изготвяне на профила на компетентностите и плановете за кариерно развитие на служителите със стратегически професии Обучение на служителите със стратегически професии чрез проектно финансиране Степента на удовлетвореност 		<ul style="list-style-type: none"> Училища Центрове за подкрепа за личностно развитие Културни институции и спортни клубове 	

IV. МОНИТОРИНГ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

Мониторингът на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците, е основен принцип на приобщаващото образование. Мониторингът на стратегическото изпълнение се основава на оценка на резултатите от изпълняваните дейности за подкрепа на личностното развитие, предвидени в стратегията, оценка на качеството на подкрепа, както и на оценка на общия ефект на въздействие върху обучението и постиженията на децата и учениците. Източници на данни за прегледа и оценката на изпълнението са нормативно дължимите отчетни документи по изпълнението, както и резултатите от проведено самооценяване на качеството на образование в институциите – в частта им относно подкрепата на личностното развитие на децата и учениците, но и относно цялостното изпълнение – опосредствено чрез мониторинга на стратегическото изпълнение на общинските стратегии.

Мониторингът на стратегическо изпълнение на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие се осъществява от определен със заповед на Областния управител екип, при което се съставя и представя на Областния съвет за развитие писмен документ – доклад за напредъка.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК 2017 – 2019 е стратегически документ, разработен в изпълнение разпоредбата чл.196 (1) ЗПУО, с цел да се очертае стратегическата рамка, в която да бъдат развити целите, индикаторите, с които напредъка към тях ще бъде измерван, поставените задачи, чрез сроковете - метриките на подобрене, инициативите и необходимите ресурси в подкрепа на изпълнението (включително финансови), определящи съдържанието на общинските стратегически и оперативни документи, дължими по силата на чл.197 (1) и (3) ЗПУО. Този подход е избран заради ресурсните ограничения, наложени върху стратегическото изпълнение – на ниво област не се формира бюджет или фонд, под разпореждане на областния управител, РУО или друг орган на управление на стратегическото изпълнение, който да позволи ресурсната му подкрепа. Областната стратегия разчита за изпълнението си изключително на стратегическото изпълнение на стратегически и оперативни планове от по-ниско йерархично ниво – тези на общините, които посочихме по-горе, но така също и на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Това може да се постигне, разбира се, под условието на стратегическия синхрон между тези стратегии, което е есенциално въобще за представянето на цялата система, която държавата и органите за местно самоуправление мобилизират за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в Област Пазарджик. Така отново достигахме и до необходимостта от ефективна комуникация, координация и взаимна подкрепа и между екипите, на които е възложено управлението и прегледа на стратегическото изпълнение – в институциите, общините и областта – а чрез тях и на структурите на държавата, общините и гражданското общество в местните общности. Всичко това е постижимо отново в контекста на социално отговорно партньорство за развитие на децата и учениците в областта. Стратегически синхрон в социално отговорно партньорство.

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

Рамка за анализ на потребностите относно подкрепата за личностно развитие на децата и учениците

ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

Г. ОБЩИ ДАННИ

1. Население към 31.12.2015 г. (в регистрите на служба ГРАО)

Население на община	Постоянен адрес	Ракитово	Лесичово	Брацигово	Велинград	Стрелча	Пещера	Пазарджик	Белово	Сентемери	Сърница	Панатюрище	Общо
1.1. Население на община	6679/ 5920	16498/ 15704	5154/ 5658	9589/ 8372	39655/ 37416	4981/ 5151	23996/ 22504	Няма инф/ 119611	9369/ 7987	27431/ 26188	5233/ 4695	26468/ 24787	294664/ 263993
1.2. Момчета до 19 г.	437/ 432	1882/ 1819	524/ 537	Няма инф	2668/ 2584	328/ 328	3163/ 3054	Няма инф/ 10789	634/ 575	2698/ 2607	482/ 454	2039/ Няма инф	25644/ 25218
1.3. Момичета до 19 г.	603/ 597	1803/ 1711	469/ 467	Няма инф	2442/ 2375	368/ 368	3474/ 3102	Няма инф/ 10186	608/ 552	2501/ 2429	455/ 438	1911/ Няма инф	24820/ 24136

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

2. Брой деца и ученици по възрастови групи към 31.12.2015 г. (в регистрирете на служба ГРАО)

	Батак	Ракистово	Лесичово	Брацигово	Велинград	Стрелча	Пещера	Пазарджик	Белово	Сентемяри	Сърница	Панатюрище	ОБЩО
2. Общ брой деца	1040	3685	903	1435	5110	696	4601	20969	1093	5036	937	3602	49107
2.1. Деца от 0 до 7 г. включително	394	1330	325	520	2018	260	1715	8138	376	2124	324	1297	18821
2.2. Деца и ученици от 8 до 14 г. включително	321	1346	355	567	1795	268	1850	8176	424	1903	363	1434	18802
2.3. Деца и ученици от 15 до 19 г. включително	325	1009	223	348	1297	168	1036	4955	293	1009	250	871	11784

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

3. Данни за мрежата от училища и детски градини

Община	Училища	Детски градини	Вид	Брой ученици в училище	Брой деца в детска градина	Налични специфични ресурси, които могат да бъдат оползотворени за подкрепа за личностно развитие
Батак	4	3		425	147	да
Ракитово	7	4		1672	518	да
Лесичово	3	2		348	79	не
Брацигово	4	5		570	286	не
Велинград	16	8		4558	978	да
Стрелча	2	1		397	108	да
Септември	14	4		2164	583	не
Пещера	8	6		1799	520	да
Белово	3	2		601	173	не
Пазарджик	46	31		12477	3263	не
Сърница	3	1		535	116	не
Панагюрище	6	8		2200	744	да
ОБЩО	116	75		27746	7515	6-да 6-не

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ**

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

4. Данни за деца от специализираните институции за предоставяне на социални услуги и на децата, на които се предоставят социални услуги в общността или социални услуги от резидентен тип

	Институция /социални услуги	Общ брой настанените /ползващите социални услуги деца	Данни за включването в образование	Брой деца		Брой настанени деца невключени в образование - причини
				Училище /ДГ	Брой деца /ученици	
Батак	0	0	0	0	0	0
Ракитово	1	28	16	4	8	8
Лесичово	4	55	5	19	2	2
Брацигово	8	86	8	77	4	4
Велинград	7	62	16	57	5	5
Стрелча	0	0	0	0	0	0
Пещера	2	46	10	38	1	1
Пазарджик	5	48	7	42	6	6
Белово	1	19	11	0	0	0
Септември	0	0	0	0	0	0
Сърница	0	0	0	0	0	0
Панагюрище	2	19	6	18	1	1
ОБЩО	30	363	79	255	27	27

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

II. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Данни за деца и ученици, посещаващи детски градини и училища към 15.09.2016 г. (в документацията на отдел "Образование" на общинската администрация)

	Батак	Ракитово	Лесичово	Брациново	Велинград	Стрелча	Пещера	Пазарджик	Белово	Сентемери	Сърница	Панагюрище	ОБЩО
9308595	89	237	35	123	445	62	278	1521	95	295	57	337	3574
1.2. Деца, подлежащи на задължително предучилищно образование /ПГ в детска градина или училище/	45	319	79	109	751	61	283	1689	78	391	76	342	4223
1.3. Ученици в общински и държавни училища / 1- 4 клас/	170	713	150	255	1598	143	761	3514	242	819	184	760	9309
1.4. Ученици в общински и държавни училища / 5- 8 клас/	136	666	163	236	1367	139	624	3429	208	717	197	713	8595
1.5. Ученици в общински и държавни училища / 5- 8 клас/	108	250	0	0	1522	100	354	3397	149	525	137	664	7206

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

5. Данни за обхват и посещаемост на децата и учениците – за уч. 2015 / 2016 г.

	Батак	Ракитово	Лесичово	Брацигово	Велинград	Стрелча	Пещера	Пазарджик	Белово	Сентебври	Сърница	Панатюрисхе	Общо
Брой необхванати 5 – годишни и 6 –годишни деца на територията на общината	0	58	0	55	172	18	60	413	0	68	76	78	998
Брой деца в задължителна училищна възраст, необхванати в системата на училищното образование	0	10	0	25	45	0	0	311	0	38	0	38	467
Брой деца и ученици, нередовно посещаващи ДГ /училище	3	55	16	5	0	9	18	157	0	284	0	32	579
Брой ученици, отпаднали от системата на училищното образование	0	31	2	20	24	5	38	214	0	2	0	32	368

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

6. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите

	Ученици, включени в ЦОУД за уч. 2016 / 2017 г.		Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите		Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН /"Твоят час" и др./		Брой включени извънучилищни форми за развитие на интересите	
	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
Батак	4	154	9	168	22	290	2	26
Ракитово	38	734	18	235	77	938	17	221
Лесичово	6	144	0	0	15	143	0	0
Брацигово	12	279	0	0	33	380	4	53
Велинград	64	3229	9	176	175	2079	30	400
Стрелча	7	175	7	105	19	158	2	35
Пещера	27	620	16	256	93	908	11	225
Пазарджик	202	3592	64	1186	468	5795	91	1616
Белово	15	340	2	25	32	429	7	57
Септември	47	967	8	360	87	1184	20	229
Сърница	11	197	7	94	28	308	3	50
Панагюрище	27	630	23	327	88	870	54	742
ОБЩО	460	11061	163	2932	1137	13482	241	3654

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ**

НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

4. Данни за деца и ученици в риск - в документацията на училищата / ДГ, ДСП, ОЗД, МКБППМН; отдел "Образование", РЗИ, РУО, ГРАО, Областни съвети по наркотични вещества, РПУ и др.
за уч. 2016 / 2017 г.

	Батак	Ракитово	Лесичово	Брацигово	Велинград	Стрелча	Лещера	Пазарджик	Белово	Сеттеври	Сърница	Панагюрица	Общо
4.1 Деца без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина	0	209	34	86	105	24	145	16	5	88	3	65	780
4.2 Деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството му	0	6	0	2	13	2	9	9	0	4	0	17	62
4.3 Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие	0	35	0	7	85	0	7	0	0	6	0	1	141
4.4 Деца, извършили насилие	0	8	1	2	11	0	2	2	0	13	0	2	41

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

5. Данни за деца и ученици със специални образователни потребности – данни за уч. 2016 / 2017 г.

	Батак	Ракистово	Лесичово	Брацигово	Велинград	Стрелча	Лещера	Пазарджик	Белово	Центември	Сърница	Панатюрище	ОБЩО
5.1 Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование От общия брой по т.5.1 – с ресурсно подпомагане от РЦПППО	21	33	11	11	112	14	35	608	11	67	12	7	942
5.2. Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища	22	61	0	1	71	0	0	87	0	0	0	0	242

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

5.3 Деца и ученици със сензорни увреждания	1	8	1	2	0	0	5	62	1	2	0	16	98
5.4 Деца и ученици с множество увреждания	0	11	3	19	52	0	7	118	1	2	0	35	248
5.5 Деца и ученици интелектуални затруднения	19	31	10	4	85	13	14	228	5	29	0	25	463
5.6 Деца и ученици с езиково-говорни нарушения	1	59	2	7	49	1	3	182	0	11	7	4	326
5.7 Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия)	0	11	0	0	41	0	0	84	1	0	8	10	155
5.8 Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	0	-	1	3	6	0	3	37	1	1	1	6	59
5.9 Деца с емоционални и поведенчески разстройства	0	56	1	6	41	0	1	58	1	8	0	7	179
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа	0	66	6	6	47	14	19	156	6	32	2	110	464

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

6. Данни за деца и ученици с хронични заболявания – данни за уч. 2016 / 2017 г.

	Батак	Ракифово	Лесичово	Брацифово	Велинград	Стрелча	Пещера	Пазарджик	Белово	Сентемери	Сърница	Панагюрище	ОБЩО
6.1 Деца с хронични заболявания	1	18	1	0	75	8	9	59	43	59	0	90	363

7. Данни за деца и ученици с изявени дарби – данни за уч. 2016 / 2017 г.

	Батак	Ракифово	Лесичово	Брацифово	Велинград	Стрелча	Пещера	Пазарджик	Белово	Сентемери	Сърница	Панагюрище	ОБЩО
7.1.1 Деца с постижения в областта на науката	0	2	0	0	12	0	0	18	12	0	0	17	61
7.1.2 Деца с постижения в областта на спорта	0	68	0	0	48	17	9	113	0	0	0	112	367
7.1.3 Деца с постижения в областта на изкуството	0	7	0	0	25	0	0	292	16	2	0	228	570

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с обхвата и възможностите за оказване на подкрепа на учениците:

- Трудности при усвояване на учебното съдържание;
- Липса на подходяща методика за обучението им, както и на подходящи познавателни книжки и учебници, отговарящи на диагнозата и потребностите им;
- Недостатъчно обучен педагогически и непедагогически персонал в детските градини и училищата за работа с деца със специални потребности.
- Нисък социален статус на учениците.
- Незаинтересованост на родителите.
- Липса на мотивация за придобиване на знания.
- Неупражняване на контрол от родителите.
- Липса на ефективни санкции за родителите.
- Недостатъчно ефективна връзка училище- родител.
- Използване на учениците като работна ръка или гледане на по-малки деца в семейството.
- Честа смяна на местопребиваването на родителите.
- Влияние на социалната среда.
- Недостатъчен или липса на контрол от страна на родителите на учениците.
- Ученици, които трудно се справят с учебния материала постепенно губят интерес към него, което води до безпричинни отсъствия от училище.
- Липса на мотивация за учене.
- Учениците от социално слаби семейства особено от прогимназиален етап, са принудени да работят сезонна селскостопанска работа за да помагат в семействата.
- Незаинтересованост на родителите, липса на контрол от родители, които не идват на родителски срещи;
- Трудности с намирането на квалифициран персонал;
- Липса на мотивация за учене;
- Липса на средства за ремонтване на физкултурния салон (разчита се изцяло на проекти)
- Има родители, които не водят децата си в ДГ.
- Основните проблеми за по-ниската успеваемост при някои от децата са етнокултурни и социални. Учениците, които не посещават

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

редовно учебните занятия имат и ниски резултати от учебния процес.

- Липсва семейната среда като мотивиращ фактор. И училището се оказва единствената възможност за тях, но след като то не е фактор в семейството, резултатът от усилията на учителите не е обнадеждаващ.
- Прибиране и задържане на децата в училище е ниската мотивация за образование, която има у по-голяма част от учениците. Тя се дължи както на семейната среда, така и на обществените нагласи - можеш да живееш добре и без да имаш образование.
- Социалната среда, високата безработица, неграмотността на родителите, недостатъчната подкрепа от тяхна страна води до дефицити в образователно-възпитателния процес.
- Много важен проблем е ниското ниво на владеене на българския език от родителите, от там и на учениците. На практика единственото място, където децата общуват на български език е детската градина и училището.
- Липса на достатъчно условия и ресурси в образователните институции за предоставяне на допълнителна подкрепа на личностно развитие.
- Липса на специалисти

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Включване на учениците в групи за допълнителна подкрепа; създаване на подходящи условия за ангажиране свободното време на учениците;
- Форми и методи за повишаване привлекателността на училището чрез разширяване на извънкласните занимания, съобразно интересите на учениците;
- Работа със семейството за промяна на нагласите към образованието на децата им; развиване на мотивация за учене.
- Екипна работа между учителите и другите приложни специалисти – логопеди, социални работници, психолози, ресурсни учители, медиатори и други;
- Провеждане на съвместни дейности с родителите за предотвратяване на проблемите.
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения
- Класните ръководители своевременно информират родителите за допуснатите отсъствия.
- Индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения;
- Посещения по домовете на ученици, допуснали неизвинени отсъствия.
- Провеждане на тематични родителски срещи.
- занимания по интереси
- Ангажиране на родителите в училищните мероприятия.
- Провеждане на здравно и гражданско образование в Червения кръст.
- Подобряване на материално-техническа база.
- Обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език
- Осигуряване на достъп на учениците до базата на училището /спортна; компютърни кабинети/.
- Провеждане на индивидуална работа с учениците, допуснали голям брой неизвинени отсъствия.
- Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата и учениците - обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата или с учениците в класа;
- педагогическа и психологическа подкрепа, включително дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение
- Привличане на учениците с голям брой неизвинени отсъствия в извънкласни форми.
- Изпращане на уведомителни писма до дирекция „Социално подпомагане“.

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

- Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- Периодичен анализ на причините за отсъствията и предприемане на адекватни мерки за намаляване на техния брой.
- Социализиране на децата и учениците, за които българският език не е майчин.
- Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици.
- Съвместна работа между различните институции, оказваща подкрепа на учениците- училище, община, Дирекция „СП”.
- Включване на ученици с по – голям брой отсъствия в привлекателни форми за извънкласни дейности.
- Включване на родители в училищни мероприятия.
- Периодичен анализ на причините за отсъствия и набелязване на ефективни мерки за намаляване на техния брой.
- Да се увеличи броя на личните разговори с родителите и родителските срещи
- По-сериозна работа с родителската общност и поддържане на постоянен контакт с всички институции, защитаващи правата на децата.
- Организиране на групи за контакт и връзка с родителите и работа по тяхната мотивация за обучение на децата им.
- Включване на родителите във всички форми на училищния живот, организиране на тържества, в които децата се изявяват пред родителите си, пред обществеността. Това да се прави не само в селото в което се намира училището, но и в населените места където живеят децата.
- Привличане на специалисти

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

Община	У ч и л и щ е / Д Г	Персонал				Педагогически специалисти													
		Общ брой	Педагогически	Непедагогически	Директор	Зам.-директор	Учител	Учител, ЦОУД	Психолог	Педагогически съветник	Логопед	Ресурсен учител	Учител на деца с умствена изостаналост	Рехабилитатор на слуха и говора	Корепетитор	Треньор по вид спорт	Ръководител на направление ИКТ	Външни лектори/ИИД	
Батак	...	98,5	65	33,5	7	0	50	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Ракитово	..	334,5	233	101,5	11	5	155	45	4	0	2	3	8	0	0	0	1	4	
Лесичово		65,5	42	23,5	5	0	33	6	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
Брацигово		133,75	90,5	51,75	8	1	87	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	
Велинград		757,5	535,25	210,75	24	15,75	409,5	65	1	7	2	5	19	0	0	0	0	0	
Стрелча		74,5	47	37,5	3	1	36	7	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	
Пещера		258,25	203	103,25	15	4	155,5	22	2,5	0	0	0	0	0	1	1	4	2	
Пазарджик		2018,5	1432	586,5	78	37,5	1058	251	9	12	5,5	6	21	0	0	0	8,5	10	
Белово		118	84	34	5	2	65	12	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Септември		426,2	286	138,2	23	4	199,5	50	1	3,5	0	6	0	0	0	0	1	7	
Сърница		113,5	85	28,5	4	1	79	10	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Панагюрище		513	330	183	22	7	265	25	3	3	3	3	0	0	0	0	4	0	
ОБЩО		4911,7	3432,75	1531,95	205	78,25	2592,5	500	20,5	28,5	13,5	26	48	0	1	2	18,5	25	

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

III. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА РЕСУРСНАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на общината – за уч. 2016 / 2017 г.
2. Информация за възможностите на училищата /ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепата на децата и учениците със СОП – от м. януари 2017 г.

Населено място	Училище / ДГ	Брой деца /ученици със СОП	Възможности за:	
			назначаване на ресурсни специалисти /конкретно	назначаване на пом.-учители
Батак	1	12		1
Ракитово	8	55		2
Лесичово	5	9		1
Брацигово	9	11		0
Велинград	15	112		4
Стрелча	3	14		0
Пещера	14	35	0,25	0
Пазарджик	49	218	7	0
Белово	5	12	0	0
Септември	23	64	3,5	0
Сърница	4	12	0	0
Панагюрище	14	65	8	0
ОБЩО	150	619	26,75	0

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на общината

Специалисти	Батак	Ракитово	Лесичово	Брацигово	Велинград	Стрелча	Пещера	Пазарджик	Белово	Сентемяри	Сърница	Панатюрище	Общо
619	1	12	1	11	6	5	2	58	3	17	3	16	135
Рехабилитатори	0	3	1	3	3	0	1	1	0	0	0	1	13
Логопеди	1	0,5	1	2	3	0	1	1	0	0	0	3	12,5
Ресурсни учители	2	1	1	1	19	1	3	8	0	0	1	9	46
Психолози	1	2,5	1	3	4	0	2	1	0	1	0	5	20,5
Други	0	0	0	1	4	0	0	5	0	0	0	0	10
Общо	5	19	6	21	39	6	9	74	3	18	4	34	238

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с ресурсната обезпеченост:

- Педагогическият персонал в училищата и детските градини е феминизиран. Този дисбаланс оказва неблагоприятно влияние върху образователната среда. Данните показват, че в детските градини и училища е налице и застаряване на педагогическия персонал; Необходимо от училищни психолози във всяко училище; ресурсни учители; психолог за детските градини;
- Необходимост от специалисти, които за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и предоставянето ѝ въз основа на оценката на индивидуалните им потребности, както и изготвянето на план за подкрепа на детето или на ученика от екип за подкрепа за личностно развитие в детската градина или в училището.
- Липса на персонално медицинско лице в училищата, психолози, ресурсни учители; Учебните заведения се обслужват от лекаря и медицинската сестра, обслужващи съответното населено място. Липсата на медицинско лице се обуславя от факта, че заплащането е ниско, те трябва да пътуват и няма допълнително финансиране. Няма училищни психолози – причините са същите като гореизброените.
- Липсата на средства е и основната причина поради която не могат да се осигурят допълнителни извънкласни дейности за децата и учениците;
- Необходимост от поощряване на децата и учениците с материални и морални награди за постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси, както и за приноса им към развитието на училищната общност;
- Недостатъчен финансов ресурс за назначаване на ресурсни учители и логопеди в детски градини и училища.
- Липса на психолог на пълно работно време.
- Липса на обособен кабинет за психолог
- Липса на квалифицирани кадри в училищата и липса на финансови средства за привличане на кадри

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Необходимо е да се насочи вътрешната и външна квалификационната дейност и повишаване на квалификационното ниво предимно в посока - работа с деца със специални потребности, деца – билингви; с изявени дарби - в насока обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.
- Необходимо е назначаване на психолог във всяко училище, логопед, и др. специалисти, които да се ползват във всички училища и детски градини.
- Да бъде осигурено допълнително финансиране за намиране на училищни психолози и мед. лица; треньори и танцови ръководители;
- Да се осигурят средства за социални медиатори, които да работят интензивно с родителите от т.нар. малцинствени групи за необходимостта от образование;
- Липсата на младежки организации или неправителствени такива, които да работят с подрастващите;
- Координираност с общинската социална политика и включване в услуги предоставени от общината на децата и учениците от образователните институции в града и региона.
- Откроява се необходимостта от ранна диагностика и ранно въздействие на деца със СОП за успешното им интегриране и приближаването им максимално до възрастови характеристики на децата в норма.
- Необходимо да бъде максимално съкратено Времето на откриване на нарушението и оказване на корекционно-педагогическа помощ.
- Назначаване на психолог на цял щат.
- Ползване на обособен кабинет.
- По-добра комуникация на преподавателите с класните ръководители и ресурсен учител. Отделян е на повече време за по-ефективна работа с децата със СОП.
- Привличане на квалифицирани кадри в училищата и на финансови средства

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

IV. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА МАТЕРИАЛНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
Достъпна архитектурна среда

Достъпна архитектурна среда												
Населено място	Училище	Входни и комуникационни пространства					Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания			Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение		
		Достъпен вход		Достъпност до помещения и пространства			Използваемост на общи помещения - зала, аула, физкультурен салон и др. за ученици с увреждания	Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици в увреждания				
		Рампа	Подемна платформа	Безопасни пътеки	Нехлъзгава настилка	Тактилни ивици			Подемна платформа			
Батак	3	1Да 2Не	3Не	1Да 2Не	3Не	3Не	2Да 1Не	2Не 1Да	3Не			
Ракитово	11	9не 2да	1да 10не	5не 6да	10не 1да	9не 2да	7не 4да	9не 2да	8не 3да			
Лесичово	3	3не	3не	1не 2да	3не	3не	3не	3не	2не 1да			
Брацигово	9	9не	9не	4не 5да	5не 4да	9не	9не	9не	9не			
Велинград	16	16да	16не	16да	16да	16не	16да	16да	16не			
Стрелча	2	2не	2не	2да	2да	2не	1да 1не	1да 1не	1да 1не			
Пещера	8	5да 3не	8не	5да 3не	3да 5не	8не	3да 5не	3да 5не	4да 4не			
Пазарджик	46	11да 35не	3да 43не	28да 18не	20да 16не	3да 43не	13да 33не	14да 32не	11да 35не			
Белово	5	5не	5не	3да 2не	3не 2да	5не	5не	5не	5не			

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

Септември	14	14не	1да 13не	8да 6не	6да 8не	1да 13не	14не	4да 10не	6да 8не	2да 12не
Сърница	4	1да 3не	4не	3да 1не	1да 3не	4не	4не	4не	4не	4не
Панагюрище	14	3да 11не	1да 13не	8да 6не	9да 5не	14не	14не	2да 12не	2да 12не	3да 11не
ОБЩО	135	39да 96не	6да 129не	87да 48не	65да 70не	6да 129не	3да 132не	45да 90не	45да 90не	25да 110не

Данни за материалната среда

Населено място	Училище/ДГ	Спортна база			Библиотечно-информационно обезпечаване	Компютърни кабинети	Столово хранене		Транспорт	
		Наличие на физкултурен салон	Наличие на спортна площадка	Осигуреност със спортни съоръжения			В самостоятелн и стол	Чрез кетъринг	За ученици до 16 г.	За ученици над 16 г.
Батак	5	4да 1не	4да 1не	3не 2да	3да 2не	4да 1не	5не	1да 4не	1да 4не	1да 4не
Ракитово	11	5не 6да	2не 9да	2не 9да	11да	3не 8да	6не 5да	6не 5да	8не 3да	9не 2да
Лесичово	6	4да 2не	6да	4да 2не	1да 5не	3да 3не	1да 5не	3да 3не	3да 3не	6не
Брацигово	9	2не 7да	5не 4да	7не 2да	3не 6да	5не 4да	4не 5да	5не 4да	4не 5да	8не 1да
Велинград	24	10да	21да	20да	12да	16да	9да	10да	8да	2да

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

		14не	3не	4не	12не	8не	15не	14не	16не	22не
Стрелча	3	3да	3да	3да	3не	2да 1не	3не	3не	2да 1не	1да 2не
Пещера	14	10да 4не	9да 5не	9да 5не	7да 7не	8да 6не	6да 8не	5да 9не	3да 11не	14не
Пазарджик	77	44да 33не	60да 17не	59да 18не	77да	49да 28не	6да 71не	26да 51не	9да 68не	77не
Белово	5	4да 1не	5да	5да	3да 2не	3да 2не	3да 2не	1да 4не	4да 1не	1да 4не
Септември	23	12да 11не	14да 9не	15да 8не	11да 12не	14да 9не	9да 14не	12да 11не	7да 16не	4да 19не
Сърница	4	4да	2да 2не	3да 1не	2да 2не	3да 1не	1да 3не	4не	4да	1да 3не
Панагюрище	14	10да 4не	12 да 2не	12да 2не	11да 3не	7да 7не	4да 10не	5да 9не	7да 7не	2да 12не
ОБЩО	195	118да 77не	148да 47не	143да 52не	144да 51не	121да 74не	49да 146не	72да 123не	56да 139не	15да 180не

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

Бюджет /детски и учебни заведения /:

Финансови средства за последната бюджетна година (2016): сума или процент

	Батак	Ракитово	Лесичово	Брацигово	Велинград	Стрелча	Пещера	Пазарджик	Белово	Сентемери	Сърница	Панагюрище	Общо
от държавна бюджет	1288289	5181741	1019972	1895290	11953880	1044865	4497358	29559346	Няма инф	5496189	1562688	4652112	68151730
от общинския бюджет	166380	220600	482711	214150	720903	71907	365343	1791612	Няма инф	332713	65200	650099	5081618
от проекти	16892	119704	899804	0	163125	33985	48097	611214	Няма инф	16480	18104	70993	1998398
други	33101	7450	0	0	2369	0	0	215054	Няма инф	149	0	7434,6	265557,6

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с осигуряването на пълноценна материална среда за образование на учениците и подкрепа за личностното им развитие:

- Няма изградена достъпна архитектурна среда, необходима за обучението на деца със специални образователни потребности;
- Необходимо е да бъдат осигурени платформи, рамки, отговарящи на критериите санитарно-хигиенни помещения; оборудване на детските площадки с уреди и съоръжения, подходящи за деца със специални потребности; липсва подходящо обзавеждане на учебните и спалните помещения;
- Не е налице достъпна мултимедийна образователна среда; не са осигурени съвременни компютърни конфигурации в общинските детски градини;
- Не е осигурен специализиран транспорт от дома на учениците с увреждания;
- Липсва подходящо обзавеждане на учебните помещения и кабинети, както и оборудване с необходимата техника и апаратура;
- Достъпът до училищните библиотеки, както и до интернет и мултимедийна образователна среда е възможен само за ученици със специални потребности които са в състояние да се придвижват самостоятелно, за децата в инвалидни колички няма осигурен достъп.
- Наличието на детски площадки в трите детски градини, но необходимостта от обновяване на съоръженията за игра;
- Все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист за неговата интеграция и специална подготовка.
- Необходимост от психолог в ежедневната работа с децата.
- Дневният престой на децата с тежки увреждания е предизвикателство за тях и останалите.
- Училищните сгради са без асансьори и с неприспособени стълбища, а сервизните помещения не са пригодени за ползване от деца с увреждания. Обзавеждането на класните стаи не е подходящо за деца с физически увреждания.
- Ограничен е достъпът на децата със специални образователни потребности до учебното съдържание, поради липсата на методика за обучението им и на подходящи учебници, отговарящи на диагнозата и потребностите им.
- Липсват специални програми и помагала, които са необходими за адаптирането на учебния материал към децата със специални образователни потребности.
- Необходимост от специално оборудвани спортни площадки за повечето училища и детски градини. Ремонти и изграждане на физкултурни салони за нормално провеждане на часовете по ФВС в училища и ДГ.
- Недостиг на допълнителни средства за развитието на талантиливи деца. Липса на средства за библиотечно, компютърно и

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

информационно обезпечаване на ДГ и остарели кухненски оборудвания.

- Липса на самостоятелни методични кабинети за работа с деца и ученици, нуждаещи се от личностна подкрепа. Сградите на ДГ и училища не разполагат с рампи и асансьори, неприспособени стълбища и сервизни помещения за деца с увреждания
- Няма рампи, подечни платформи, предпазни парапети и др. съоръжения за достъпна архитектурна среда.
- Училищните сгради са без асансьор и с неприспособени стълбища, а сервизните помещения не са приспособени за ползване от деца с увреждания;
- Обзавеждането на класните стаи е неподходящо за деца с физически увреждания, деца и ученици с деструктивно поведение;
- Необходимост от изграждане на рампа за достъп до някои от училищата и физкултурен салон
- Обособяване на кабинет за деца със СОП.
- Необходимост от създаване на достъпна архитектурна среда за ученици със СОП
- Недостиг на финансови средства
- Остаряла материална база

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Изграждане на съоръжения за достъпна архитектурна среда.
- Осигуряване на финансови средства;
- Разширяване както социалната, така и методическата и техническа помощ.
- Финансирането чрез финансов механизъм на Европейското икономическо пространство, (ОПИК) Разработване на иновации от стартиращи предприятия, ОПРЧР - Ново Работно Място и други.
- Друг финансов механизъм може да бъде разработването на проектни предложения по Национални програми за безвъзмездно финансиране, спонсорство, организиране на дарителски и благотворителни акции.
- Включване на училища и детски градини в европейски и национални проекти и програми насочени към пълноценна материална среда.
- Участие в проекти към ГТУДОС за изграждане на спортни площадки и съоръжения
- Възможности за кандидатстване по проекти
- Изграждане на рампа за достъп до някои от училищата и физкултурен салон в едно от училищата, обособяване на кабинет за работа с деца със СОП.
- Необходимост от финансиране
- Възможност за включване в проекти

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./
V. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ И ПАРТНЬОРСКИ МРЕЖИ

1. Данни за изградените партньорства между образователните институции и други заинтересовани страни

Населено място	Училище/ ДГ	Изградени партньорства (моля, посочете конкретно)						
		НПО	Културни институции	ЦОП	Доставящи на социални услуги (ЦНСТ и др.)	Клубове	Партньорства по проекти, свързани с подкрепа на учениците	Други
Батак	4	4-не	4-да	4-не	4-не	1-да	4-не	4-да
Ракитово	11	10-да/1-не	11-да	10-не/1-да	1-да/10-не	11-не	7-да/4-не	1-да
Лесичово	5	2-да/3-не	5-да	3-не/2-да	3-да/2-не	2-да/3-не	5-да	5-не
Брацигово	9	1-да/8-не	9-да	5-не/4-да	5-не/4-да	9-не	9-да	9-не
Велинград	24	24-да	24-да	24-да	24-да	24-да	10-да/14-не	24-не
Стрелча	3	2-не/1-да	3-да	2-не/1-да	3-не	3-не	3-да	3-не
Пещера	8	3-да/5-не	7-да	3-да/5-не	6-да/2-не	3-да/5-не	3-да/5-не	8-да
Пазарджик	64	20-да/44-не	30-да	3-да	11-да	5-да	9-да	19-да
Белово	5	1-да/4-не	5-да	5-не	2-да/3-не	2-да/3-не	5-не	5-не
Септември	14	4-да/10-не	6-да/8-не	14-не	2-да/12-не	1-да/13-не	5-да/9-не	7-да/7-не
Сърница	1	1-не	1-да	1-не	1-не	1-не	1-не	1-не
Панагюрище	6	3-да	3-да	5-да	4-да	4-да	2-да	2-да
ОБЩО	154	69-да/ 82-не	108-да 8-не	43-да 49-не	57-да 42-не	42-да 51-не	51-да 42-не	41-да 54-не

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с взаимодействието на образователната институция със социални партньори:

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

- Липса на междуградски транспорт.
- Няма нови партньори
- Проблеми при взаимодействието на образователната институция със социалните партньори е по-скоро трудната възраст на децата настанени в центровете от семеен тип. Често пъти те биват настанявани направо от улицата, без изградени навици, и това води до забавяне на учебния процес. Друг такъв проблем, е че често тези деца са на възраст 12 – 13 – 15 год., но до момента не са ходили на училище. Но не могат да бъдат записани в първи, втори или трети клас. Записани в клас, който отговаря на техните години, без те да могат да четат или пишат – означава невъзможност за тяхната адаптация.
- По-ефективно взаимодействие с НПО

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Създаване на нови партньорства и задълбочаване на създалените.
- провеждане на ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения;
- насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
- мотивиране на децата и учениците за активно включване и участие в дейността на институцията
- осъществяване на превенция на обучителните затруднения и на комуникативните нарушения;
- включване на децата в организирани обучителни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности на общинско, областно, национално равнище, включително през ваканциите
- изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им;
- участие на децата и учениците в организирани групи за занимания по интереси в
- областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
- партньорство с родителите
- политика за противодействие на тормоза в училище се реализира на равнище училище и на равнище клас и паралелка
- По-добра координация на взаимодействието.
- Съвместни мероприятия, игри, изложби, спортни състезания с децата в норма и дела със СОП. Провеждане на информационни кампании.

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

2. Институции и други организации /НПО, социални услуги и др./, функциониращи на територията на общината, които биха могли да бъдат привлечени за изпълнение на дейности по подкрепа за личностно развитие

- Фондация „Бъдеще“, читалища;
- Съществуващите НПО, институции и социални услуги.
- Превличане на Младежки червен кръст, както и други младежки организации, които да развиват доброволчеството у младите хора.
- Спортни асоциации, клубове, федерации които биха могли да провеждат ежегодни срещи с децата и учениците, за да подпомогнат тяхното личностно развитие и приобщаване към спорта.
- Училищни настоятелства към училища и детски градини, Специализирана болница за рехабилитация, работодатели в сферата на ресторантьорството и дървообработването, Сдружение на хотелиерите, ОП "Спортни имоти и пазари и туристически информационен център", ЦПЛР-ОДК, читалища, ЦОП, Спортни клубове, Държавно горско и ловно стопанство,
- Център за подкрепа на личностното развитие
- РЦПППО
- Държавна агенция закрила на детето
- Областен информационен център

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./

VI. Обобщен анализ на състоянието в общината /общинска политика по подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, специфични условия, обективни и субективни трудности, рискове, възможни решения. Сътрудничество между институциите в системата на предучилищното и училищното образование, държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги/.

VII. Добри практики на общинско ниво във връзка с разработени политики за:

- Учител на годината в предучилищен, начален, прогимназиален и гимназиален етап
- Благотворителни кампании за деца в неравностойно положение
- Доброволческо МБЧК
- Здравни медиатори и младежки медиатор
- Обществени съвети в учебните заведения
- здравни кабинети и медицински сестри в учебните заведения
- осигурява стипендии и финансово стимулиране на деца, ученици и студенти на територията на общината
- Присъждане на награда „Учител на годината“ в категориите предучилищен, начален, прогимназиален и гимназиален етап, „Ученик на годината“ в категориите начален, прогимназиален и гимназиален етап.
- Организиране на дни на ученическото самоуправление
- Провеждане на благотворителни кампании за деца в неравностойно положение
- Учредяване на клуб на Доброволческо МБЧК
- Организиране и провеждане на Програма „Детско лято “
- Включване на децата и учениците в проявите, заложи в Културния календар на общината
- Активно участие на деца и ученици - над 50 % в различните състави\ групи към народните читалища и спортните клубове
- Прилагане на схема " Училищен плод " в ДГ и НУ
- Подсигурени здравни кабинети и медицински сестри в трите учебни заведения
- Осигурен транспорт за пътуващите ученици
- Целодневна организация на учебен процес

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

VIII. Предложения за мерки и дейности, които да бъдат включени в Областната стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в област Пазарджик за периода 2016-2018 г.

**Идентифицирана потребност от разкриване /функционализиране на ЦПЛР на общинско ниво:
Насоченост на дейностите**

Центровете за подкрепа за личностно развитие	Потребност /да /не/	Предложения за мерки и дейности за включване в Областната стратегия
1. За развитие на интересите, способностите, компетентностите и изаявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;	10-да	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на групи по интереси; • Духов оркестър • Ученически хор • Мажоретен състав • Спортни танци –Акробатика • Осигуряване на допълнителни средства за организиране на извънкласни клубове по интереси; • Взаимодействие между ДГ, училища, читалища и спортни бази; • организиране на национални, международни, регионални и общински фестивали, олимпиади, конкурси, състезания, форуми, концерти за изява на деца и ученици. • Осигуряване на финансова подкрепа за реализиране на дейности на ОДК • Годишен план за обучение на ЦПЛР, на база анализ на потребностите на учениците
2. За кариерно ориентиране и консултиране	7-да	<ul style="list-style-type: none"> • Необходими допълнителни средства; • Да се създаде Център за кариерно ориентиране с цел провеждане на кампания за професионалното информиране и насочване на учениците • Подпомагане на училищата и центровете за кариерно развитие по отношение на финансирането и реализирането на предложени от тях

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК /2016 г. – 2018г./**

		инициативи
		<ul style="list-style-type: none"> Програми по предприемачество в училищата Популяризиране на дуалното обучение Активно взаимодействие с всички училища на общинско ниво
3. За превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици	7-да	<ul style="list-style-type: none"> Необходимо е допълнително финансиране за назначаване на училищни психолози; Кандидатстване по оперативни програми за превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици. Във всяка ДГ да се провежда ранна диагностика за деца в риск от обучителни трудности с цел предоставяне на своевременно подкрепа. Осигуряване на специалисти, компетентни в сферата
4. За ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности;	7-да	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на средства; Кандидатстване по оперативни програми Подкрепа за реализирането на ресурсно подпомагане на децата и учениците Създаване на екипи за работа на терен в училища и детски градини чрез комплекс от мерки
5. За педагогическа и психологическа подкрепа	7-да	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на средства; Кандидатстване по оперативни програми Осигуряване на необходимата квалификация
6. За прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците с увреждания	7- да	<ul style="list-style-type: none"> Кандидатстване по оперативни програми Съдействие за организиране на общност за родители на деца със СОП, спомагане за решаване на техните проблеми. Подкрепа за организиране на обучителни семинари за родители с деца със СОП, проблемни семейства и такива с деца с девиантно поведение организирани от ЦОП и други институции. Подпомагане на действащите центрове чрез обучения и квалификация